

Analýza nákladů ve vybrané společnosti

Lenka Možutíková

Bakalářská práce
2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav podnikové ekonomiky

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Lenka Možitíková**
Osobní číslo: **M17293**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Analýza nákladů ve vybrané společnosti**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Proveďte průzkum literárních zdrojů a zpracujte teoretické poznatky vztahující se k analýze nákladů.

II. Praktická část

- Charakterizujte vybranou společnost.
- Zpracujte analýzu nákladů společnosti, stanovte bod zvratu a sestavte nákladovou funkci.
- Zhodnoťte získané výsledky analýzy nákladů a navrhněte doporučení pro společnost.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **Tištěná/elektronická**
Jazyk zpracování: **Slovenština**

Seznam doporučené literatury:

DRURY, Colin. *Management and Cost Accounting*. Ninth edition. Andover: Cengage Learning, 2015, 827 s. ISBN 978-1-4080-9393-1.
KOCMANOVÁ, Alena. *Ekonomické řízení podniku*. Praha: Linde Praha, 2013, 358 s. ISBN 978-80-7201-932-8.
KRÁL, Bohumil. *Manažerské účetnictví*. 4. rozšířené a aktualizované vydání. Praha: Management Press, 2018, 791 s. ISBN 978-80-7261-568-1.
MARTINOVIČOVÁ, Dana, Miloš KONEČNÝ a Jan VAVŘINA. *Úvod do podnikové ekonomiky*. Praha: Grada, 2014, 208 s. ISBN 978-80-247-5316-4.
POPEŠKO, Boris a Šárka PAPADAKI. *Moderní metody řízení nákladů: jak dosáhnout efektivního vynakládání nákladů a jejich snížení*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2016, 263 s. ISBN 978-80-247-5773-5.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Ludmila Kozubíková, Ph.D.**
Ústav podnikové ekonomiky

Datum zadání bakalářské práce: **6. ledna 2020**
Termín odevzdání bakalářské práce: **19. května 2020**

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Petr Novák, Ph.D.
ředitel ústavu

Ve Zlíně dne 6. ledna 2020

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení:

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Cieľom bakalárskej práce je spracovanie nákladovej analýzy pre vybranú spoločnosť za roky 2016 - 2018 a na základe jej výsledkov navrhnúť odporúčania v oblasti riadenia nákladov. Analýza bola zostavená na základe prieskumu interných dokumentov a výkazov spoločnosti. V rámci zostavovania analýzy boli náklady rozdelené podľa nákladových druhov, a ďalej na fixné náklady a variabilné náklady. Podiel jednotlivých nákladových položiek a ich vývoj bol analyzovaný prostredníctvom vertikálnej a horizontálnej analýzy. Zo zistených údajov boli následne zostavené nákladové funkcie s využitím troch metód a vypočítaný bod zvratu. Na základe výsledkov analýzy a odporúčaných zmien môže vybraná spoločnosť dospieť k zlepšeniu súčasnej situácie a efektívnejšiemu riadeniu nákladov.

Kľúčové slová: náklady, fixné náklady, variabilné náklady, nákladová funkcia, bod zvratu

ABSTRACT

The aim of the bachelor thesis is to process a cost analysis for the selected company for the years 2016 – 2018 and based on its results to propose recommendation in the field of cost management. The analysis was compiled on the basis of a survey of internal documents and reports of the company. As part of the compilation of the analysis, the costs were divided according to cost types and further into fixed costs and variable costs. The share of individual cost items and their development was analyzed through vertical and horizontal analysis. From the data obtained, cost functions were compiled using three methods and the break-even point was determined. Based on the results of the analysis and the recommended changes, the selected company can improve the current situation and manage cost more effectively.

Keywords: costs, fixed costs, variable costs, cost function, break-even point

Touto cestou by som sa chcela poďakovať pani Ing. Ludmile Kozubíkovej, Ph.D. za odborný prístup, cenné rady, ústretovosť, ochotu a čas, ktorý mi venovala počas celej doby spracovávania bakalárskej práce.

Poďakovanie patrí aj pánovi Ing. Jánovi Dvorskému, Ph.D. za odbornú konzultáciu a rady pri využití niektorých metód.

Vďaka patrí vedeniu vybranej spoločnosti a pracovníčke spoločnosti za poskytnutie potrebných podkladov a umožnenie spracovania nákladovej analýzy.

Veľké ďakujem patrí aj mojej rodine a kamarátom za podporu v každej situácii počas celého štúdia.

OBSAH

ÚVOD	9
CIELE A METÓDY SPRACOVANIA PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČASŤ.....	11
1 NÁKLADY	12
1.1 FINANČNÉ POŇATIE NÁKLADOV	12
1.2 MANAŽÉRSKE POŇATIE NÁKLADOV	13
1.2.1 Hodnotové poňatie nákladov.....	13
1.2.2 Ekonomické poňatie nákladov	13
2 KLASIFIKÁCIA NÁKLADOV.....	15
2.1 DRUHOVÉ ČLENENIE NÁKLADOV.....	15
2.2 ÚČELOVÉ ČLENENIE NÁKLADOV	16
2.2.1 Náklady technologické	16
2.2.2 Náklady na obsluhu riadenia	16
2.2.3 Jednicové náklady	17
2.2.4 Režijné náklady	17
2.3 KALKULAČNÉ ČLENENIE NÁKLADOV.....	17
2.3.1 Priame náklady	17
2.3.2 Nepriame náklady.....	18
2.4 KLASIFIKÁCIA NÁKLADOV PODĽA ZÁVISLOSTI NA OBJEME VÝKONOV.....	19
2.4.1 Fixné náklady	19
2.4.2 Variabilné náklady.....	20
2.4.3 Zmiešané náklady	21
2.5 NÁKLADY Z HĽADISKA MANAŽÉRSKEHO ROZHODOVANIA.....	21
2.5.1 Alternatívne náklady.....	21
2.5.2 Utopené náklady	22
2.5.3 Relevantné náklady.....	22
2.5.4 Irelevantné náklady.....	22
3 MODELOVANIE NÁKLADOV	23
3.1 NÁKLADOVÉ FUNKCIE	23
3.2 METÓDY STANOVENIA NÁKLADOVEJ FUNKCIE.....	25
3.2.1 Klasifikačná analýza	25
3.2.2 Metóda dvoch období	26
3.2.3 Bodový diagram	26
3.2.4 Regresná a korelačná analýza	27
4 ANALÝZA BODU ZVRATU	29
4.1 HRUBÉ ROZPÄTIE	30
4.2 BEZPEČNOSTNÝ KOEFICIENT.....	31

5	ZHRNUTIE TEORETICKEJ ČASTI.....	32
II	PRAKTICKÁ ČASŤ.....	33
6	CHARAKTERISTIKA SPOLOČNOSTI	34
6.1	ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SPOLOČNOSTI.....	34
6.1.1	Predmet činnosti.....	35
6.2	ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA.....	35
6.3	MAJETKOVÁ A FINANČNÁ ŠTRUKTÚRA SPOLOČNOSTI	37
6.3.1	Majetková štruktúra spoločnosti	37
6.3.2	Finančná štruktúra spoločnosti.....	38
6.4	VÝVOJ HOSPODÁRENIA SPOLOČNOSTI	40
6.4.1	Rentabilita spoločnosti.....	42
6.4.2	Cash flow	43
7	ANALÝZA NÁKLADOV	45
7.1	DRUHOVÉ ČLENENIE NÁKLADOV.....	45
7.2	NÁKLADY PODĽA ZÁVISLOSTI NA ZMENE OBJEMU VÝROBY	49
7.2.1	Variabilné náklady.....	51
7.2.2	Fixné náklady	52
8	NÁKLADOVÉ FUNKCIE.....	53
8.1	KLASIFIKAČNÁ ANALÝZA	54
8.2	METÓDA DVOCH OBDOBÍ.....	54
8.3	REGRESNÁ ANALÝZA.....	55
8.4	POROVNANIE NÁKLADOVÝCH FUNKCIÍ.....	58
9	ANALÝZA BODU ZVRATU	59
9.1	BEZPEČNOSTNÝ KOEFICIENT.....	60
10	ZHRNUTIE ANALÝZY NÁKLADOV A ODPORUČENIE PRE SPOLOČNOSŤ	62
10.1	ZHRNUTIE ANALÝZY NÁKLADOV.....	62
10.2	ODPORUČENIE PRE SPOLOČNOSŤ.....	63
	ZÁVER	67
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	68
	ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK.....	70
	ZOZNAM OBRÁZKOV	71
	ZOZNAM TABULIEK	72
	ZOZNAM PRÍLOH	73

ÚVOD

Riadenie spoločnosti v dnešnej dobe predstavuje neľahkú a zodpovednú úlohu. Medzi mnohé oblasti, ktoré tvoria súčasť tohto procesu, neodmysliteľne patria náklady a ich správne riadenie. Hoci sa mnohé spoločnosti zameriavajú primárne na tvorbu zisku, je pravda, že pokiaľ nebude oblasti nákladov venovaná dostatočná pozornosť, výskyt chýb môže spoločnosť do viesť do neľahkej situácie, v krajných prípadoch až ku krachu.

Témou bakalárskej práce sú teda náklady a ich analýza. Účelom tejto práce je najmä rozšírenie znalostí a zlepšenie orientácie v oblasti riadenia nákladov. Kľúčovú úlohu pri konečnom výbere problematiky zohrali taktiež význam a dôležitosť tejto oblasti pre každú spoločnosť či podnikateľa. Bakalárska práca si kladie za cieľ najmä preverenie súčasnej situácie a spracovanie analýzy nákladov pre vybraný, stredne veľký podnik, ktorý sa pri vykonávaní svojej činnosti stretáva so značným objemom nákladov.

Práca je rozdelená na dve samostatné časti, ktoré nahliadajú na sledovanú problematiku z teoretického aj praktického hľadiska. Teoretická časť práce je zameraná na prieskum literatúry, ktorá sa venuje oblasti nákladov, ich sledovaniu a riadeniu. Cieľom prieskumu literárnych zdrojov je rozšírenie a zdokonalenie znalostí v tejto oblasti a taktiež spracovanie literárnej rešerše k téme analýza nákladov.

Praktická časť bakalárskej práce predstavuje v podstate aplikáciu získaných teoretických poznatkov pri spracovávaní nákladovej analýzy pre vybranú spoločnosť. Táto časť práce je rozdelená na viaceré časti, ktorých cieľom je rozdelenie nákladov z viacerých hľadísk. Toto rozdelenie predstavuje nevyhnutnú súčasť ďalších častí analýzy. Následne sú na základe získaných dát zostavené nákladové funkcie a analýza bodu zvratu. Cieľom nákladovej analýzy je vytvorenie obrazu o súčasnej situácii v podniku a úrovni riadenia nákladov. Tieto znalosti sa stávajú akýmsi podkladom pre návrh možných zlepšení a predpokladom pre budúci vývoj.

V závere bakalárskej práce sa pristupuje k zhodnoteniu výsledkov, ktoré prináša nákladová analýza a k formulácii odporúčaní pre spoločnosť, s cieľom zlepšiť súčasnú situáciu. Odhaľovanie možného priestoru pre optimalizáciu nákladov sa môže zdať ako neľahká a komplikovaná úloha. Využitím správnej príležitosti však dochádza k vytvoreniu dobrého systému riadenia nákladov, ktorý prispieva tomu, aby spoločnosť súhrou kvalitného riadenia všetkých kľúčových oblastí tvorila jeden fungujúcu celok.

CIELE A METÓDY SPRACOVANIA PRÁCE

Hlavným cieľom bakalárskej práce je spracovanie nákladovej analýzy pre vybranú spoločnosť za roky 2016 – 2018, ktorá bude spracovaná pomocou kvalitatívneho výskumu na základe výkazov, výročných správ a iných interných dokumentov poskytnutých spoločnosťou. Pre bakalársku prácu boli formulované aj čiastkové ciele, a to stanovenie bodu zvratu a zostavenie nákladových funkcií pre spoločnosť.

Prvá časť práce bude zostavená na základe prieskumu literárnych zdrojov, ktoré sa svojou tematikou vzťahujú k problematike nákladov a nákladovej analýze.

V praktickej časti práce bude využitých viacero metód. Náklady spoločnosti budú rozdelené z hľadiska druhového členenia a členenia v závislosti na zmene objemu výkonov. Následne dôjde k ich analyzovaniu pomocou vertikálnej a horizontálnej analýzy. Pomocou vertikálnej analýzy bude stanovený podiel jednotlivých nákladových položiek na celkových nákladoch. Horizontálna analýza zobrazuje absolútne aj percentuálne zmeny jednotlivých položiek v analyzovaných rokoch. Zo získaných údajov budú zostavené nákladové funkcie pre sledované roky za použitia klasifikačnej analýzy, ktorá bude vychádzať z predchádzajúceho rozdelenia nákladov, metódy dvoch období a regresnej analýzy. Využitie viacerých metód bude za účelom následného porovnania výsledkov a výberu najspoľahlivejšej metódy.

Ďalším čiastkovým cieľom bakalárskej práce je výpočet a stanovenie bodu zvratu, na základe údajov, ktoré budú získané analýzou, prípadne poskytnuté spoločnosťou. Tento cieľ bol formulovaný na základe potreby určenia bodu, v ktorom začne analyzovaná spoločnosť dosahovať zisk. Súčasťou analýzy bodu zvratu bude aj výpočet bezpečnostného koeficientu, ktorý bude použitý na určenie vzdialenosti spoločnosti od bodu zvratu.

V závere práce bude na základe vykonanej analýzy a jej výsledkov formulovaný záver a navrhnuté odporúčania pre spoločnosť týkajúce sa nákladov a ich riadenia v budúcich obdobiach.

I. TEORETICKÁ ČASŤ

1 NÁKLADY

Náklady môžu byť všeobecne definované ako obeta, ktorá bola uskutočnená za účelom dosiahnutia určitého cieľa. Hodnota tejto obety je príznačne určená hodnotou, ktorú predstavovali spotrebované zdroje. Pokiaľ teda podnikateľský subjekt spotrebuje, či použije cenné zdroje, dochádza ku vzniku nákladov. (Taschner a Charifzadeh, 2016, s. 24-25)

Kocmanová (2013, s. 50) vo svojej publikácii uvádza, že vnímanie nákladov sa líši z pohľadu účtovníka, vlastníka a manažéra.

Náklady, ako jedna zo základných ekonomických hodnôt, sú z pravidla rozlišované z dvoch pohľadov:

- Finančné poňatie nákladov
- Manažérske poňatie nákladov (Popesko a Papadaki, 2016, s. 27)

Obrázok 1: Poňatie nákladov (Popesko a Papadaki, 2016, s. 28)

1.1 Finančné poňatie nákladov

Poňatie nákladov z hľadiska finančného účtovníctva vníma náklady ako zníženie ekonomických úžitkov. Toto zníženie sa môže preukázať buď znížením stavu majetku, alebo zvýšením dlhu, ktorého dôsledkom došlo k úbytku vlastného kapitálu. Finančné poňatie nákladov je určené a plne vyhovujúce hlavne požiadavkám externých užívateľov (Popesko a Papadaki, 2016, s. 27)

Z pohľadu manažérskeho účtovníctva by tento spôsob vnímania nákladov nedosiahol úplné využitie, čo je spôsobené nižšie uvedenými skutočnosťami:

- Náklady zobrazené ako zníženie ekonomických zdrojov musia byť podložené skutočným znížením stavu peňažných prostriedkov.

- Pri oceňovaní nákladov sú využívané reálne ceny obstarania. (Poniščiaková a Gogolová, 2017, s. 69)

1.2 Manažérske poňatie nákladov

Král (2018, s. 52) uvádza, že charakteristika nákladov z pohľadu manažérskeho účtovníctva sa odvíja od toho, že náklady sú vnímané ako použitie ekonomických zdrojov spoločnosti na určitý účel, ktorý sa viaže na jej ekonomickú činnosť. Jedná sa o hodnotové vyjadrenie tohto úbytku prostriedkov.

Manažérske vnímanie nákladov sa ďalej delí na ekonomické vnímanie nákladov a hodnotové vnímanie nákladov. Uvedené spôsoby poňatia nákladov sa od seba do istej miery odlišujú. Pri nákladoch, ktoré sú považované za implicitné, dochádza k rozdielnej identifikácii. (Popesko a Papadaki, 2016, s. 28)

Pri bližšej analýze pojmu manažérske poňatie nákladov je prospešné využiť vnímanie nákladov z hľadiska finančného účtovníctva a následne nachádzať odlišnosti medzi týmito pojmami. (Fibírová, Šoljaková a Wagner, 2007, s. 91)

1.2.1 Hodnotové poňatie nákladov

Informácie, ktoré je možné získať z hodnotového poňatia nákladov slúžia na bežné riadenie a kontrolu. (Popesko a Papadaki, 2016, s. 28) Vývoj hodnotového poňatia nákladov bol podmienený hlavne vývojom nákladového účtovníctva. Podstatou tohto vnímania nákladov je zachytiť obeh ekonomických zdrojov tak, aby boli zobrazené za súčasných podmienok, nie za podmienok, ktoré platili v dobe ich obstarania. Ich ocenenie teda určujú reprodukčné ceny. (Král, 2018, s. 69)

Hodnotové poňatie nákladov považuje za náklady aj činitele, ktoré neboli podložené úbytkom peňažných prostriedkov. Dôležité je, či mali vplyv na ekonomickú situáciu danej činnosti. (Král, 2018, s. 69)

1.2.2 Ekonomické poňatie nákladov

Popesko a Papadaki (2016, s. 28) uvádzajú, že vnímanie nákladov z ekonomického hľadiska predstavuje hodnotu, ktorú môžeme získať tak, že náklady využijeme čo najefektívnejšie. Prípadne môžu byť vnímané ako ušlý efekt, ktorého vznik bol spôsobený využitím obmedzených zdrojov v prospech určitej alternatívy.

Tento spôsob vnímania nákladov nachádza uplatnenie nielen v manažérskom účtovníctve, ale aj v oblasti controllingu. Cieľom ekonomického poňatia nákladov je utvorenie informácií, ktoré budú slúžiť pri správe uskutočňovaných podnikových procesov. Získané informácie môžu byť využité aj pri voľbe najvyhovujúcejších budúcich variant. (Poniščiaková a Gogolová, 2017, s. 70-71)

2 KLASIFIKÁCIA NÁKLADOV

Král (2018, s. 76) uvádza, že pokiaľ chce spoločnosť dosiahnuť efektívnu správu nákladov, je potrebné rozdeliť nákladové položky do skupín, podľa ich spoločných vlastností. Spôsob klasifikácie nákladov by mal byť vhodne zvolený vzhľadom na to, že členenie nákladov by sa malo vzťahovať k riešeniu konkrétnych problémov a rozhodnutí. (Popesko a Papadaki, 2016, s. 31)

V oblasti riadenia nákladov je dôležité správne posúdiť účel, na ktorý boli náklady vynaložené a taktiež ich zmyslupnosť. Keďže náklady znižujú hodnotu vlastného kapitálu, mali by podniku priniesť aj ekonomický prospech, ktorého hodnota presiahne hodnotu vynaloženého nákladu. (Čížinská, 2018, s. 59-60)

Jednotlivé spôsoby klasifikácie nákladov sú rozpracované v nasledujúcich podkapitolách.

2.1 Druhové členenie nákladov

Druhové členenie nákladov sa vzťahuje k finančnému poňatiu nákladov. Toto triedenie nákladov je zobrazené aj vo výkaze ziskov a strát. Vo väčšine podnikov sa pracuje so základnými nákladovými druhmi. (Martinovičová, Konečný a Vavřina, 2014, s. 52) Medzi základné druhy nákladov patrí:

- spotreba materiálu a energie,
- externé práce a služby,
- osobné náklady,
- odpisy,
- dlhodobovo využívané aktíva,
- finančné náklady. (Popesko a Papadaki, 2016, s. 32)

Miera zastúpenia jednotlivých nákladových druhov môže podniku slúžiť ako informácia, ako sa podieľajú na celkovej hodnote nákladov. (Martinovičová, Konečný a Vavřina, 2014, s. 53)

Náklady podľa druhového členenia sú zachytené v momente vstupu do podniku, prichádzajú z vonkajšieho prostredia a nie je možné ich rozčleniť na menšie a jednoduchšie časti. Medzi základné vlastnosti týchto nákladov teda patrí ich radenie do prvotných, externých a jednoduchých nákladov. (Král, 2018, s. 77)

Z pohľadu vnútroorganizačného účtovníctva však druhové členenie nákladov nemá samostatne plný význam a jeho využitie je len ohraničené. Zo získaných informácií nie je možné zistiť dôvod, prečo boli jednotlivé náklady obetované. (Kráľ, 2018, s. 77) Druhové členenie nákladov nachádza uplatnenie v oblasti tvorby rozpočtov pre nákladové druhy, poskytuje informácie o zastúpení jednotlivých nákladových druhov, odhaľuje možnosti znižovania nákladov a podobne. (Sedlák a kol., 2010, s. 255)

Podľa Kráľa (2018, s. 78) môže byť druhové členenie nákladov využité, okrem podnikovej sféry, aj v oblasti národnej ekonomiky. Druhové členenie nákladov však neobsahuje účel vynaloženia nákladu a tým neposkytuje možnosť kontrolovať primeranú spotrebu nákladov. (Hradecký, Lanča a Šiška, 2008, s. 78)

2.2 Účelové členenie nákladov

Pre potreby určenia súvislosti medzi nákladovými položkami, výkonmi a ich účinnosťou je v podnikoch využívané účelové členenie nákladov. Poskytuje informácie o mieste vzniku a pôvodcovi nákladov. (Martinovičová, Konečný a Vavřina, 2014, s. 56) Toto členenie nákladov môže prebiehať z dvoch pohľadov. Náklady môžu byť triedené na základe útvarov, ktoré sa v podniku nachádzajú, alebo na základe jednotlivých výkonov. (Synek a Kislingerová, 2015, s. 44)

2.2.1 Náklady technologické

Technologické náklady predstavujú tú časť nákladov, ktorej vznik bol vyvolaný priamo technológiou, ktorá bola vo výrobnom procese použitá. Do tejto skupiny sú radené aj náklady, ktoré s touto technológiou istým spôsobom účelovo súvisia. (Popesko a Papadaki, 2016, s. 34)

2.2.2 Náklady na obsluhu riadenia

Kocmanová (2013, s. 119) vo svojej publikácii uvádza, že náklady na obsluhu riadenia sú vynaložené na zabezpečenie činností, ktoré dopĺňajú technologický proces. Účel vzniku týchto nákladov je teda vytvorenie a zachovanie predpokladov pre správny chod daných operácií. (Kráľ, 2018, s. 79)

Túto skupinu nákladov reprezentujú náklady spojené napríklad s ekonomikou, účtovníctvom, IT a personalistikou. (Popesko a Papadaki, 2016, s. 34)

2.2.3 Jednicové náklady

Jednicové náklady sú priamo viazané na vyrobený výkon. Tento druh nákladov predstavuje časť technologických nákladov. (Popesko a Papadaki, 2016, s. 35) Tieto náklady teda majú súvislosť ako s výrobným procesom, tak aj s konkrétnym produktom. Ich výšku je možné stanoviť pomocou noriem. (Kráľ, 2018, s. 80)

2.2.4 Režijné náklady

Režijné náklady, na rozdiel od jednicových nákladov, nesúvisia s vyrobeným produktom. Ich súčasťou sú už spomínané náklady na obsluhu riadenia a ostatná časť nákladov technologických, ktorá nemá priamy súvis s jednotkou výkonu. (Popesko a Papadaki, 2016, s. 35)

Pri režijných nákladoch nedochádza k ich lineárnemu zvýšeniu na základe zvýšenia vyrobeného množstva. Podrobiť režijne náklady kontrole je, v porovnaní s jednicovými nákladmi, podstatne zložitejšie. (Kráľ, 2018, s. 80)

2.3 Kalkulačné členenie nákladov

Kalkulačné členenie nákladov je veľmi podobné účelovému členeniu nákladov. Jedná sa o pridelenie nákladov konkrétnemu predmetu alokácie, teda konkrétnemu objektu. (Popesko a Papadaki, 2016, s. 36)

Tento spôsob klasifikácie nákladov sa stáva základom, alebo podkladom pre mnohé manažérske rozhodnutia. Jedným z príkladov môže byť rozhodovanie o tom či je výhodnejšie daný produkt kúpiť, alebo vyrobiť. Kalkulačné členenie nákladov rozlišuje dve základné kategórie nákladov, a to priame náklady a nepriame náklady. (Synek, 2011, s. 82) Tieto skupiny sú ďalej rozložiteľné na priame a nepriame náklady na materiál a náklady na pracovníkov. (Drury, 2015, s. 26)

2.3.1 Priame náklady

Priame náklady predstavujú tú časť nákladov, ktorú možno priamo priradiť ku konkrétnemu produktu. Túto kategóriu je možné rozdeliť na priamy materiál, priame mzdy a ostatné priame náklady. (Papula, 2017, s. 97–98)

Priamy materiál predstavuje napríklad suroviny, súčiastky a ostatné vstupy, ktoré sú potrebné a vstupujú priamo do výrobku. (Papula, 2017, s. 98)

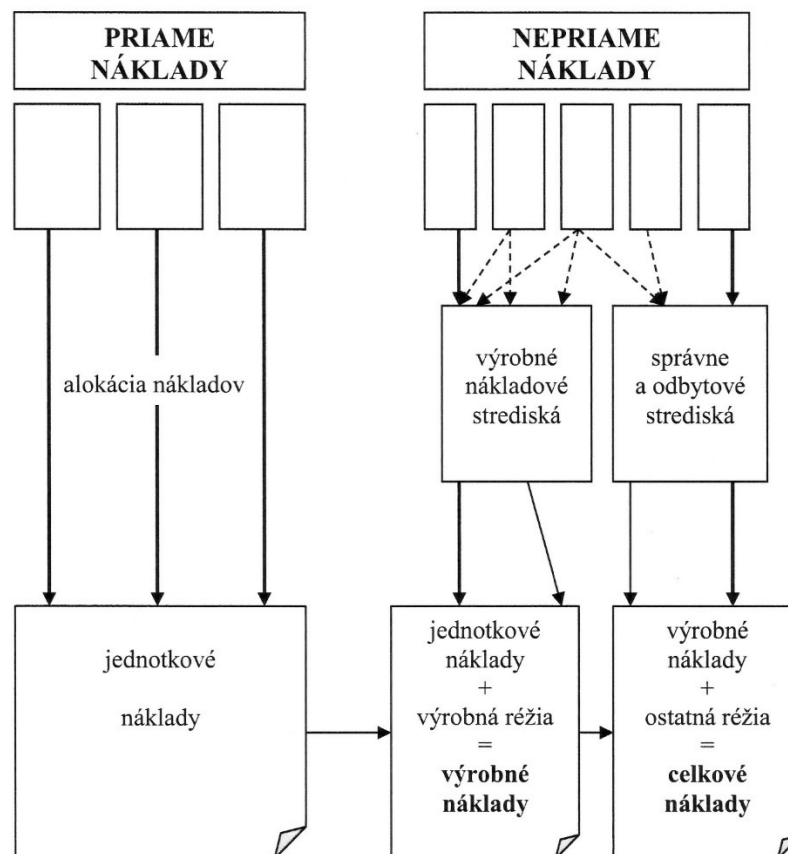
Priame mzdy predstavujú tie mzdové náklady, ktoré priamo súvisia s nákladovým objektom. Pozorovaním práce je možné určiť presnú výšku mzdových nákladov pripadajúcich na konkrétny produkt. (Drury, 2015, s. 27)

Ostatné náklady predstavujú napríklad spotrebu energie, ktorá priamo súvisí s výrobou výrobku. (Papula, 2017, s. 98)

2.3.2 Nepriame náklady

Nepriame náklady nemožno presne priradiť k nákladovému objektu. Do tejto skupiny nákladov sa radia napríklad mzdy pracovníkov oddelenia údržby, obchodu, a podobne. (Drury, 2015, s. 27) Slúžia na vytvorenie vhodného prostredia pre zabezpečenie výrobného procesu a výrobu výrobkov. (Papula, 2017, s. 97)

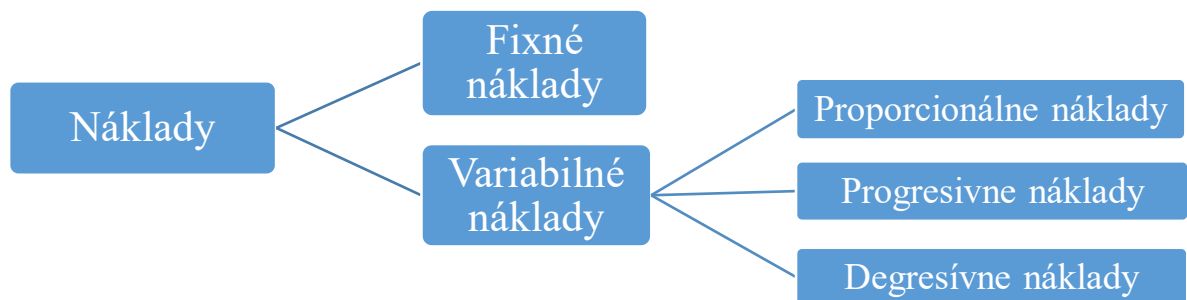
Proces alokácie nákladov je zobrazený aj na nižšie uvedenej schéme.

Obrázok 2: Priebeh alokácie nákladov (Poniščiaková a Gogolová, 2017, s. 109)

2.4 Klasifikácia nákladov podľa závislosti na objeme výkonov

Členenie nákladov v závislosti na zmene objemu výkonov venuje pozornosť tomu, či náklady reagujú na zmenu objemu vyrobených výkonov. (Papula, 2017, s. 108) Táto klasifikácia delí náklady na fixné náklady, ktoré nemenia svoju výšku pri zmene objemu výkonov a variabilné náklady, ktoré pri zmene objemu výroby menia svoju výšku. Tento spôsob delenia je využívaný v krátkodobom časovom horizonte. (Martinovičová, Konečný a Vavřina, 2014, s. 53)

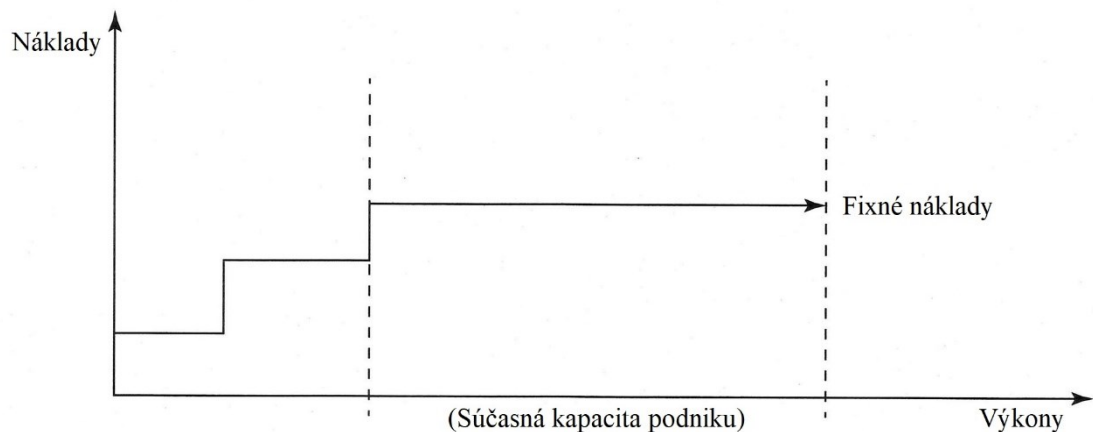

Obrázok 3: Náklady v závislosti na objeme výkonov (Papula, 2017, s. 108)

2.4.1 Fixné náklady

Fixné náklady sú charakteristické tým, že nereagujú na zmeny vyrobeného množstva v istom rozsahu. Vznik fixných nákladov je zapríčinený požiadavkou na plynulý priebeh výrobného procesu. (Kráľ, 2018, s. 88) Do tejto kategórie sa radia náklady vynaložené na nájom priestorov, mzdy vedenia spoločnosti, odpisy zariadení a podobne. Zmena fixných nákladov sa prejavuje jednorazovo, menia sa skokom. (Papula, 2017, s. 108) Nárast fixných nákladov môže spôsobiť stavba novej výrobnéj haly, obstaranie nového stroja alebo zamestnanie ďalšieho administratívneho pracovníka. Takéto navýšenie fixných nákladov predstavuje pre podnik zvýšenie jeho výrobnéj kapacity. (Vochozka a Mulač, 2012, s. 79)

Zmeny fixných nákladov pri rozširovaní kapacity podniku zobrazuje graf na ďalšej strane.

Obrázok 4: Zmena fixných nákladov pri rozšírení kapacity (Papula, 2017, s. 108)

2.4.2 Variabilné náklady

Variabilné náklady predstavujú tú časť nákladov, ktoré menia svoju výšku s meniacim sa objemom výroby. (Popesko a Papadaki, 2016, s. 38) Výška variabilných nákladov sa zvykne stanovovať na výrobnú jednotku. Pokiaľ vynásobíme jednotkové variabilné náklady celkovým objemom produkcie, dostaneme výšku celkových variabilných nákladov. (Fibírová a kol., 2019, s. 122) Variabilné náklady je možné rozdeliť do viacerých skupín.

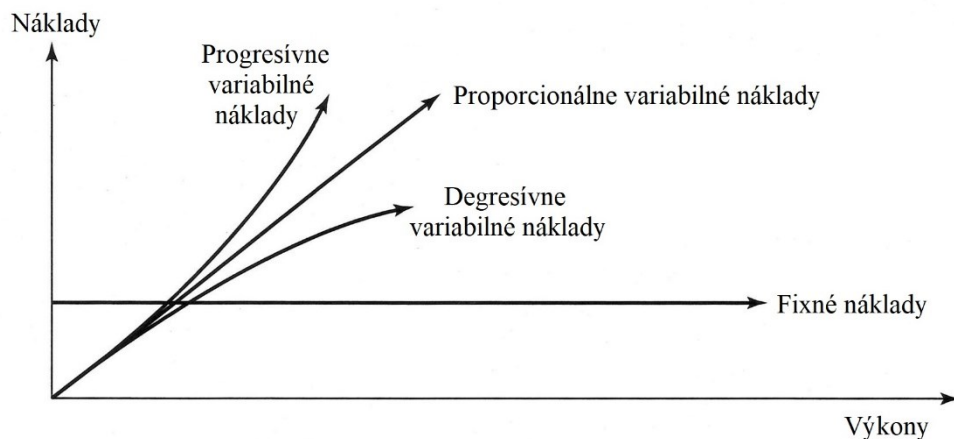
Prvou skupinou sú **proporcionálne náklady**. Táto časť variabilných nákladov je charakteristická tým, že ich výška sa mení priamo úmerne s výškou produkcie. (Papula, 2017, s. 109)

Progresívne náklady menia svoju výšku, v porovnaní s objemom produkcie, rýchlejšie. (Papula, 2017, s. 109)

Degresívne náklady podliehajú zmenám pomalšie, než objem produkcie. (Papula, 2017, s. 109)

Pri variabilných nákladoch je v podniku najpravdepodobnejší výskyt položiek s proporcionálnym priebehom v závislosti na objeme výroby. (Vochozka a Mulač, 2012, s. 79)

Vývoj nákladov v závislosti na zmene objemu výkonov zobrazuje nasledujúci graf.

Obrázok 5: Vývoj fixných a variabilných nákladov (Papula, 2017, s. 109)

2.4.3 Zmiešané náklady

Existujú položky, pri ktorých nie je také jednoduché určiť či patria do fixných, alebo variabilných nákladov. Tieto náklady majú tzv. zmiešaný charakter. Táto situácia nastáva v podnikovom prostredí veľmi často. Označením **semi-variabilné náklady** sú pomenované tie náklady, ktoré v sebe majú variabilnú aj fixnú časť. Ďalšou skupinou nákladov sú tie, ktoré sa vo vzťahu k veľkosti produkcie správajú neobyčajne. Tieto náklady sú označované ako **semi-fixné náklady**. (Popesko a Papadaki, 2016, s. 39-40)

2.5 Náklady z hľadiska manažérskeho rozhodovania

V podnikovom prostredí majú náklady veľmi dôležitú funkciu. Výška nákladov je jeden zo základných pilierov, o ktoré sa opiera každé rozhodnutie v oblasti riadenia podniku. (Synek, 2011, s. 85) Klasifikácia nákladov z hľadiska manažérskeho rozhodovania sa zameriava na hodnotenie a výber budúcich variant a budúcich rozhodnutí. (Král, 2018, s. 85)

Pri akomkoľvek rozhodnutí by mal podnik dohliadnuť na to, aby do procesu rozhodovania zasiahli len tie faktory, ktoré sú s ním spojené. Toto pravidlo sa týka aj oblasti nákladov. Manažérske rozhodovanie by nemali ovplyvňovať tie náklady, na ktoré nebude mať dané rozhodnutie nijaký vplyv. (Majdúchová a Rybárová, 2019, s. 220)

2.5.1 Alternatívne náklady

Alternatívne (oportunitné) náklady vyjadrujú peňažnú čiastku, ktorú podnik obetoval v prípade, že si výber jednej alternatívy vyžadoval, aby sa vzdal inej alternatívy. (Drury, 2015, s. 35) Oportunitné náklady nie sú zachytené v účtovníctve podniku. Tento druh nákladov

vychádza z predpokladanej vzácnosti zdrojov, keďže možnosti uspokojenia potrieb sú zvyčajne nedostačujúce pre všetky potreby. (Majdúchová a Rybárová, 2019, s. 220)

V podnikovom prostredí teda nie je možné využiť všetky príležitosti, keďže ekonomické zdroje podniku sú obmedzené. Z tohto dôvodu je dôležité, aby boli zvolené vždy tie najefektívnejšie varianty. Alternatívne náklady sú označované aj ako ušlé výnosy. (Kráľ, 2018, s. 97)

Popesko a Papadaki (2016, s. 50) vo svojej publikácii uvádzajú, že alternatívne náklady sú odvodené od úvahy, že využitie prostriedkov na jednu variantu bráni ich využitiu na alternatívnu variantu.

2.5.2 Utopené náklady

Utopené náklady sú prinášané tým, že podnik v minulosti prijal určité rozhodnutie, ktoré už nemožno ovplyvniť budúcim rozhodnutím. Pre rozhodovací proces nie sú utopené náklady významné. Hoci patria medzi irelevantné náklady, nie sú jedinou položkou, ktorá ich tvorí. (Drury, 2015, s. 35)

2.5.3 Relevantné náklady

Relevantné náklady predstavujú tú časť nákladov, ktorých výška je ovplyvnená rozhodnutím, ktoré podnik zvolil. Súčasťou problematiky relevantných nákladov je aj pojem rozdielové náklady. Výšku rozdielových nákladov je možné určiť odčítaním nákladov pred zmenou od nákladov, ktoré budú dosiahnuté po zmene. (Kráľ, 2018, s. 94)

2.5.4 Irelevantné náklady

Irelevantné náklady nie sú ovplyvnené rozhodnutím podniku, ich výška sa jeho vplyvom nezmení. (Drury, 2015, s. 34)

K danej problematike sa vzťahuje mnoho príkladov. Jedným z nich je aj modelová situácia týkajúca sa cestovania. Pokiaľ sa chystáte na cestu, máte na výber viaceré alternatívy. Môžete cestovať vlastným autom alebo využiť verejnú dopravu. Pri tomto rozhodovaní budú pre nás relevantné náklady vynaložené na pohonné hmoty, pretože tie sa budú meniť v závislosti na alternatíve, ktorú si zvolíme. Irelevantné náklady, v tomto prípade, budú predstavovať náklady spojené s poistením a daňou z motorových vozidiel. (Drury, 2015, s. 34)

3 MODELOVANIE NÁKLADOV

Spoločnosti sú pri svojej činnosti ovplyvňované mnohými faktormi. Medzi hlavných činiteľov patrí napríklad veľkosť spoločnosti, produkcia, výrobné technológie či ceny výrobných faktorov. Všetky spomínané faktory vplyvajú aj na náklady podniku. Keďže nie je možné, aby podnik zachytil účinok daných činiteľov, došlo k vytvoreniu a poskytnutiu zjednodušených obrazov skutočnosti. (Martinovičová, Konečný a Vavřina, 2014, s. 59)

V oblasti modelovania nákladov sa objavuje pojem nákladové modely. Tieto modely sú využívané na získavanie informácií týkajúcich sa vývoja nákladov a ich riadenia. (Martinovičová, Konečný a Vavřina, 2014, s.59)

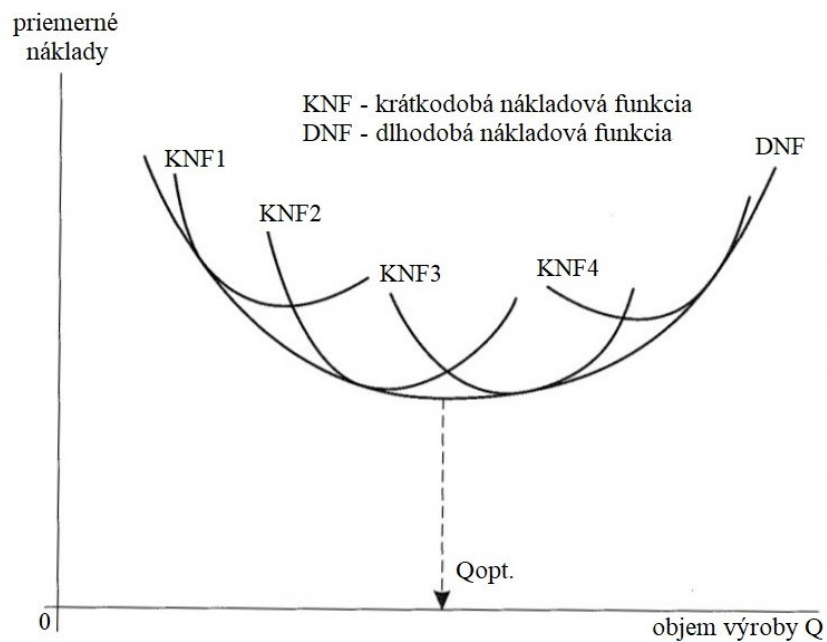
3.1 Nákladové funkcie

Pri pozorovaní nákladov je potrebné vedieť, že ich správanie sa v krátkom období líši od správania v dlhom období. Analýza nákladov z krátkodobého hľadiska sa využíva v oblasti operatívneho riadenia. Náklady z dlhodobého hľadiska nachádzajú uplatnenie v oblasti strategického riadenia. (Taušl Procházková a Jelínková, 2018, s. 25)

Krátkodobá nákladová funkcia analyzuje náklady z krátkodobého hľadiska. V krátkom období je možné nahrádzať len niektoré výrobné faktory, ako napríklad materiál spotrebovaný vo výrobe. Pokiaľ sa jedná o väčšie zmeny, tie podnik nemôže vykonať, napríklad zmenu budovy. Z toho vyplýva, že stále výrobné faktory spôsobujú vznik fixných nákladov a nestále výrobné faktory prinášajú variabilné náklady. Krátkodobé nákladové funkcie rešpektujú toto delenie. (Synek, 2011, s. 91)

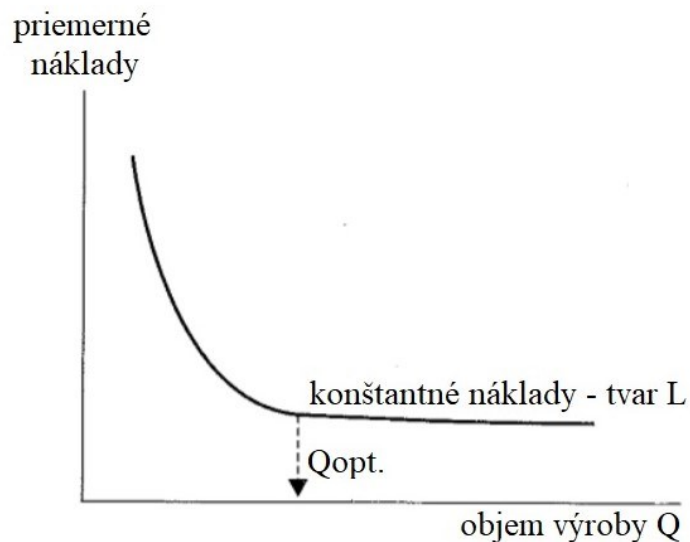
Dlhodobá nákladová funkcia analyzuje priebeh nákladov z dlhodobého hľadiska. Na rozdiel od zmien výrobných faktorov v krátkom období, v dlhom období je možné nahrádzať všetky výrobné faktory. Táto skutočnosť je spôsobená tým, že fixné náklady v dlhom období nie sú. Najbežnejší tvar krivky dlhobodej nákladovej funkcie je tvar U. (Synek, 2011, s. 91)

Jednotlivé tvary nákladových funkcií zobrazujú nasledujúce grafy.

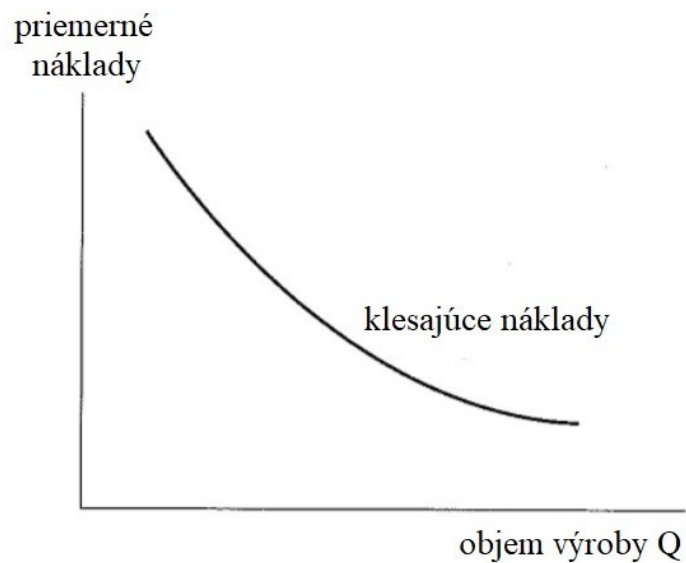
Obrázok 6: Dlhodobá nákladová funkcia – tvar U (Synek, 2011, s. 92)

V niektorých prípadoch môže mať nákladová funkcia aj iný tvar. Pokiaľ je zaznamenané klesanie priemerných nákladov a po dosiahnutí určitého bodu sa výška nákladov nemení, jedná sa o L tvar krivky. (Synek, 2011, s. 92)

Obrázok 7: Dlhodobá nákladová funkcia – tvar L (Synek, 2011, s. 93)

V prípade zaznamenania neustáleho poklesu priemerných nákladov má krivka tvar hyperboly. (Synek, 2011, s. 92)

Obrázok 8: Dlhodobá nákladová funkcia – tvar hyperboly (Synek, 2011, s. 93)

3.2 Metódy stanovenia nákladovej funkcie

Odhad parametrov pre zostavenie nákladových funkcií je možné vypočítať s využitím jednej zo štyroch metód:

- Klasifikačná analýza
- Metóda dvoch období
- Bodový diagram
- Regresná a korelačná analýza

3.2.1 Klasifikačná analýza

Podstatou klasifikačnej analýzy je logické rozčlenenie nákladových položiek. Náklady sa delia do dvoch skupín, a to podľa závislosti na zmene objemu výkonov, na fixné a variabilné. (Scholleová, 2017, s. 40)

Ďalším krokom klasifikačnej analýzy je sčítať položky fixných nákladov, aby bola získaná ich celková výška. Následne dôjde aj k sčítaniu variabilných nákladov. Celková hodnota variabilných nákladov sa vydolí objemom produkcie, keďže pri zostavovaní nákladovej funkcie je potrebná výška jednotkových variabilných nákladov. Z vypočítaných hodnôt je napokon zostavená nákladová funkcia, ktorá má nižšie uvedený tvar: (Scholleová, 2017, s. 40)

$$N = FN + vn \times Q \quad (1)$$

3.2.2 Metóda dvoch období

Metóda dvoch období je ďalšou z metód stanovenia nákladových funkcií. Ako už plynie z názvu, jej podstatou je zostavenie nákladovej funkcie pomocou dvoch období. Pri ich výbere sa berú do úvahy obdobia s najväčším a najmenším množstvom produkcie. Dôležitým krokom je, aby pred zostavením funkcií boli z pozorovania vylúčené obdobia, počas ktorých došlo k nejakej skutočnosti, ktorá sa vymyká bežnému stavu. Zahrnutím týchto období by mohlo dôjsť ku skresleniu výpočtu a nákladovej funkcie. (Taušl Procházková a Jelínková, 2018, s. 28)

Po výbere dvoch období je už proces zostavovania veľmi jednoduchý. Z daných období budú zostavené dve rovnice, ktoré majú nižšie uvedený tvar. (Synek, 2011, s. 95)

$$N_1 = a + b \times Q_1 \quad (2)$$

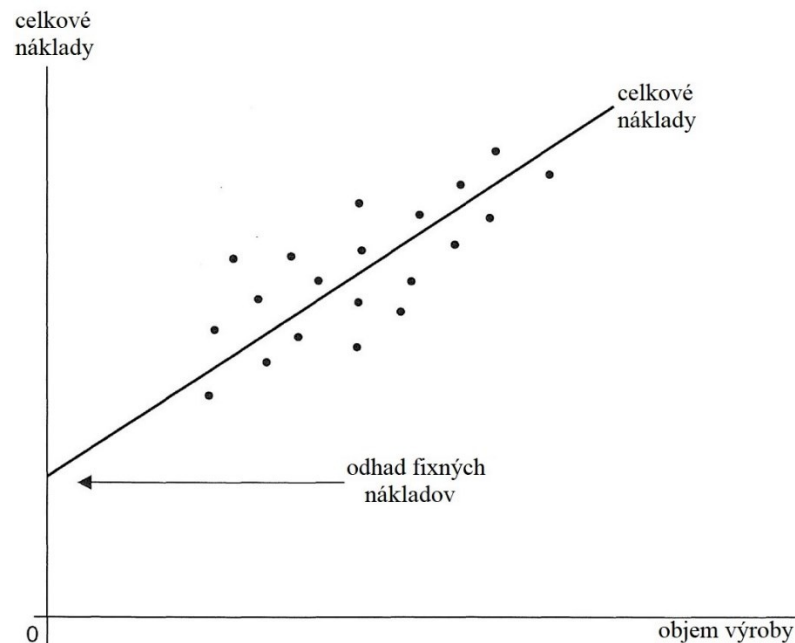
$$N_2 = a + b \times Q_2 \quad (3)$$

Následne sú dve rovnice od seba odčítané a zistená hodnota **b**. Ďalším krokom je spätné dosadenie zistenej hodnoty do niektorej z rovníc a dopočítanie hodnoty **a**, ktorá predstavuje odhad fixných nákladov. Slabou stránkou metódy dvoch období je, že pracuje len s dvomi obdobiami a môže poskytnúť nepresné výsledky. Pri použití tejto metódy sa odporúča spojiť ju s grafickou metódou. (Synek, 2011, s. 95)

3.2.3 Bodový diagram

Grafická metóda je spôsob zostavenia nákladovej funkcie, ktorý s využitím bodového diagramu odhadne nákladovú funkciu. Bodový diagram väčšinou nestojí sám, ale dopĺňa inú zo spomenutých metód. (Taušl Procházková a Jelínková, 2018, s. 29)

Bodový diagram je zobrazený na obrázku 9.

Obrázok 9: Bodový diagram (Synek, 2011, s. 97)

Množstvo produkcie je znázornené na osy x a osa y zachytáva náklady. Body diagramu znázorňujú jednotlivé hodnoty. Závislosť medzi premennými určíme podľa toho, či sú dané body umiestnené v tesnej blízkosti priamky. Odhad položiek, ktoré je potrebné zistiť, teda fixných a variabilných nákladov, sa určuje nasledovne. Hodnotu fixných nákladov vyjadruje priesečník priamky a osy y. Na určenie hodnoty parametru b je možné použiť ľubovoľný bod. (Synek, 2011, s. 96)

3.2.4 Regresná a korelačná analýza

Regresná a korelačná analýza predstavuje ďalšiu z metód zostavovania nákladových funkcií. Pri použití tejto metódy je potrebné väčšie množstvo vstupných dát. (Scholleová, 2017, s. 44) Využitie tejto matematicko-štatistickej metódy umožňuje vyčíslit' vzájomný vzťah premenných. Pri využití regresnej analýzy je zvyčajne využívaný špecializovaný program, ktorý túto možnosť poskytuje. (Kocmanová, 2013, s. 123)

Táto metóda je považovaná za najspoľahlivejšiu. Poskytuje totiž možnosť určenia nelineárnej nákladovej funkcie, pokiaľ nie je možné spoľahlivo vyjadriť priebeh nákladov pomocou lineárnej funkcie. Táto situácia môže nastať pri možnom nadproporcionálnom či podproporcionálnom nákladovom vývoji. (Synek, 2011, s. 97)

Pokiaľ nie je možné využiť na výpočet parametrov počítačový program, je možné využiť nasledovné vzorce.

$$b = \frac{n \sum XY - \sum X \sum Y}{n \sum X^2 - (\sum X)^2} \quad (4)$$

$$a = \bar{Y} - b\bar{X} \quad (5)$$

X – objem produkcie

Y – náklady

n – počet analyzovaných období

Regresná a korelačná analýza taktiež umožňuje vyčíslit' spoľahlivosť a závislosť dvoch premenných, pomocou koeficientu determinácie a korelačného koeficientu. Na určenie korelačného koeficientu je možné využiť nasledovný vzorec. (Kocmanová, 2013, s. 123)

$$r = \frac{n \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[n \sum X^2 - (\sum X)^2] \times [n \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}} \quad (6)$$

Pre výsledné hodnoty korelačného koeficientu platí, že čím je zistená hodnota bližšie jednej, tým je závislosť medzi danými premennými silnejšia. (Kocmanová, 2013, s. 123)

4 ANALÝZA BODU ZVRATU

Dosiahnutie určitého objemu výkonov, z predaja tovaru, vlastných výrobkov alebo služieb, je jedným z predpokladov k tvorbe zisku. Výkaz ziskov a strát zahŕňa aj výnosy získané predajom dlhodobého majetku, ktoré prispievajú k tvorbe zisku, ale v dlhodobom časovom horizonte nemôžu tvoriť hlavnú časť výsledku hospodárenia. Dôležitou súčasťou dosahovania priaznivého hospodárenia je znalosť predpokladov k tvorbe zisku. V tejto oblasti dochádza často k využívaniu analýzy bodu zvratu. (Scholleová, 2017, s. 46)

Analýza bodu zvratu sa zameriava na skúmanie vývoja výsledku hospodárenia, v nadväznosti na zmenu množstva výkonov. Tento pohľad vznikol spojením skúmania vývoja nákladov a vývoja tržieb v závislosti na zmene objemu výkonov. (Papula, 2017, s. 113)

Bod zvratu predstavuje taký objem výkonov, pri ktorom spoločnosť dosiahne nulový zisk. (Papula, 2017, s. 113) Tento bod je dosiahnutý vtedy, keď sa súčet fixných a variabilných nákladov na jednotku (priemerné náklady) rovná cene výrobku. (Kocmanová, 2013, s. 148)

$$p \times Q = FN + vn \times Q \quad (7)$$

FN – fixné náklady

vn – jednotkové variabilné náklady

p – jednotková cena

Q – objem produkcie

Z uvedenej rovnice je možné vyjadriť objem výroby, pri ktorom bude spoločnosť dosahovať bodu zvratu.

$$Q_{BZ} = \frac{FN}{p - vn} \quad (8)$$

Pokiaľ teda objem produkcie nedosiahne bodu zvratu bude výroba podniku stratová. Zisk bude so zvyšujúcim sa objemom produkcie rásť, jeho rast je však obmedzený výrobnou kapacitou podniku. Rozšírenie výrobnnej kapacity pre spoločnosť znamená aj rast fixných nákladov, a tým aj zmeny bodu zvratu. (Scholleová, 2017, s. 47)

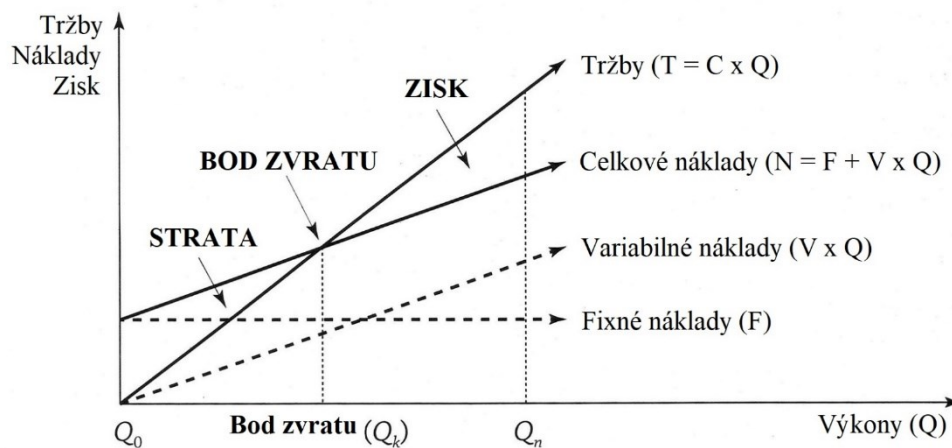
Úpravou a doplnením vzorca bodu zvratu je možné zistiť aj aký objem výnosov je potrebný, aby podnik dosiahol požadovaný zisk. Táto úprava spočíva v tom, že čitateľ vzorca sa rozšíri o požadovaný zisk. Tvar upraveného vzorca bodu zvratu je nasledovný. (Kráľ, 2018, s. 507)

$$Q_{BZ} = \frac{FN+Z}{p-vn} \quad (9)$$

Vyjadrenie bodu zvratu je možné aj v peňažných jednotkách. Výsledok výpočtu v tomto prípade vyjadruje objem tržieb, ktorý je potrebné dosiahnuť na úhradu nákladov. Vzorec pre výpočet má nasledovný tvar. (Scholleová, 2017, s. 47)

$$Q_{BZ} = \frac{FN}{1-vn'} \quad (10)$$

Označenie vn' v tomto prípade predstavuje halierový ukazovateľ nákladovosti, ktorý vyjadruje, aká časť ceny je potrebná na pokrytie variabilných nákladov. (Scholleová, 2017, s. 47)

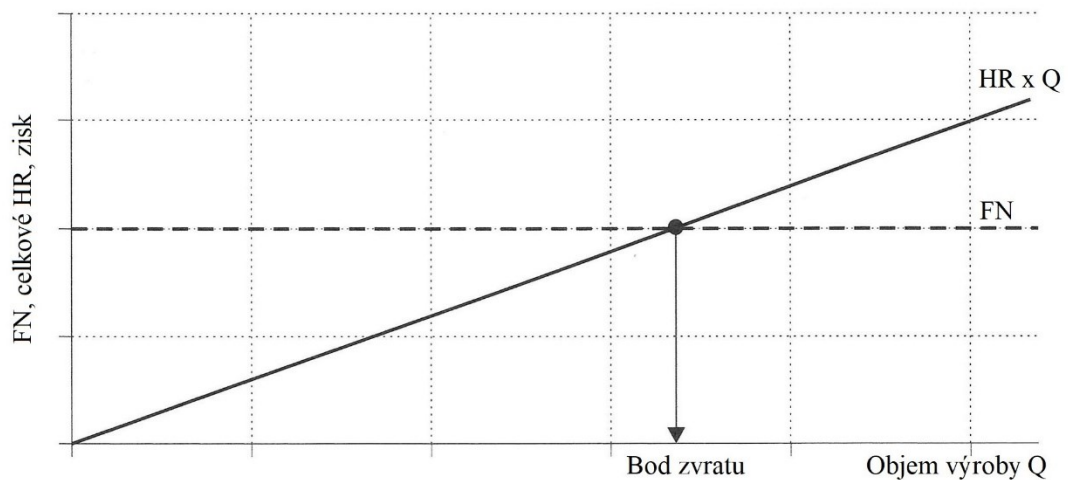

Obrázok 10: Graf bodu zvratu (Papula, 2017, s. 113)

4.1 Hrubé rozpätie

Bod zvratu je možné vyjadriť aj iným spôsobom, a to s použitím hrubého rozpätia. Tento pojem môže byť definovaný taktiež ako príspevok na úhradu fixných nákladov a zisku. Hrubé rozpätie predstavuje hodnotu, ktorú dosiahneme odčítaním variabilných nákladov od ceny. Pri analýze bodu zvratu týmto spôsobom dochádza k porovnaniu celkového hrubého rozpätia a fixných nákladov. (Scholleová, 2017, s. 50)

Nasledujúci graf zobrazuje bod zvratu s využitím hrubého rozpätia.

Obrázok 11: Bod zvratu s využitím hrubého rozpätia (Scholleová, 2017, s. 51)

Po vyjadrení bodu zvratu prostredníctvom hrubého rozpätia je možné sledovať, ako pri rastúcom objeme výroby dochádza k postupnej úhrade fixných nákladov z hrubého rozpätia. Hrubé rozpätie sa stáva zdrojom zisku potom, ako spoločnosť dosiahne bodu zvratu. Tento spôsob analýzy bodu zvratu nachádza uplatnenie najmä v spoločnostiach, ktoré pracujú na veľkom množstve zákazníkov. (Scholleová, 2017, s. 51)

4.2 Bezpečnostný koeficient

Bezpečnostný koeficient vo svojej podstate vyjadruje, aká je vzdialenosť podniku od bodu zvratu. Pri zisťovaní bezpečnostného koeficientu sa používa reálna výška objemu produkcie, označená ako Q_s . (Synek, 2011, s. 138-139)

$$kB = \frac{Q_s - BZ}{Q_s} \quad (11)$$

Pokiaľ sa hodnota bezpečnostného koeficientu blíži k nule, naznačuje, že podniku reálne hrozí strata. V tomto prípade je jednou možnosťou dosiahnuť vyšší objem tržieb. Druhou možnosťou je odstránenie istého množstva fixných nákladov, alebo znížiť výšku variabilných nákladov. (Synek, 2011, s. 139)

5 ZHRNUTIE TEORETICKEJ ČASTI

Náklady reprezentujú jednu zo základných ekonomických veličín, ktorá vyjadruje spotrebu učenú za účelov dosiahnutia stanoveného cieľa. Výška nákladov ovplyvňuje mnohé procesy v rámci podniku a ich efektívne riadenie predstavuje súčasť každej úspešnej spoločnosti. Podieľajú sa taktiež na hodnote výsledku hospodárenia, ktorý je istým spôsobom ukazovateľom úspešnosti danej spoločnosti či podnikateľa. V prvej kapitole bol rozpracovaný pojem náklady a jednotlivé poňatia nákladov, keďže ich vnímanie sa líši z pohľadu pracovníka, ktorý s nimi pracuje. Poňatie nákladov sa rozlišuje na manažérke a finančné. Finančné poňatie nákladov vychádza z údajov, ktoré poskytuje finančné účtovníctvo a svoje výstupy poskytuje vo väčšine prípadov externým užívateľom. Naopak manažérske vnímanie nákladov sa odvíja od manažérskeho účtovníctva, berie v úvahu viac informácií a je nevyhnutné pre vnútorné riadenie spoločnosti. Druhá kapitola bola venovaná členeniu nákladov z rôznych hľadísk. Druhovú členenie nákladov sa venuje ich rozdeľovaniu na jednotlivé nákladové druhy. V podstate vychádza z informácií finančného účtovníctva a tvorí podstatu výkazu ziskov a strát. Účelové členenie nákladov slúži na vyjadrenie súvislostí medzi nákladmi a výkonmi a umožňuje zistiť, kde sa nachádza príčina ich vzniku. Svojou podstatou je veľmi podobné kalkulačnému členeniu, ktoré delí náklady podľa toho, ako súvisia s vyrobeným výkonom, na priame a nepriame. Z hľadiska vplyvu objemu produkcie sú náklady delené na fixné, variabilné a náklady, ktoré svojim charakterom tvoria ich kombináciu. Pre riadenie spoločnosti poskytuje najdôležitejšie informácie členenie nákladov z hľadiska rozhodovania. Poskytuje vedeniu informácie, ktoré sú podstatné pre voľbu najvýhodnejšieho rozhodnutia pre spoločnosť. Témou tretej kapitoly boli nákladové funkcie a jednotlivé metódy ich zostavenia. Nákladová funkcia predstavuje nástroj, ktorý poskytuje obraz o vývoji nákladov a uľahčuje proces ich riadenia. Najspoľahlivejšiu metódu odhadu nákladovej funkcie predstavuje regresná a korelačná analýza a najmenej spoľahlivú reprezentuje metóda dvoch období, ktorá na odhady využíva extrémne hodnoty. Posledná kapitola teoretickej časti bola venovaná bodu zvratu, to znamená miestu v ktorom spoločnosť svojou činnosťou uhradí celkové náklady a začne dosahovať zisk. Bod zvratu je možné vyjadriť v jednotkách výroby, kde táto hodnota vyjadruje, aký musí byť objem produkcie, aby firma nebola stratová. Ďalšou možnosťou je hodnotové vyjadrenie, ktoré zobrazuje výšku tržieb, ktorá musí byť dosiahnutá. Súčasťou poslednej kapitoly bola i problematika hrubého rozpätia a bezpečnostného koeficientu, ktorého hodnota udáva vzdialenosť spoločnosti od bodu zvratu.

II. PRAKTICKÁ ČASŤ

6 CHARAKTERISTIKA SPOLOČNOSTI

Nasledujúca kapitola sa zaoberá charakteristikou vybranej spoločnosti. Venuje sa základným informáciám o spoločnosti a predmetu činnosti podľa SK NACE. Súčasťou tejto kapitoly je aj usporiadanie útvarov spoločnosti vo forme organizačnej štruktúry. Následne analyzuje majetkovú a finančnú štruktúru spoločnosti a hospodárenie firmy v sledovaných obdobiach 2016 - 2018.

6.1 Základné informácie o spoločnosti

Vybraná spoločnosť má právnu formu akciovej spoločnosti. Sídlo spoločnosti je na území Slovenskej republiky, v Žiline. Vybraná spoločnosť pracuje na trhu elektrotechnických projektov a riešení.

Sídlo spoločnosti: Žilina, Slovenská republika

Deň zápisu: 07. 09. 2013

Právna forma: Akciová spoločnosť

Štatutárny orgán: predstavenstvo

Základné imanie: 100 000 EUR

Akcie:

- **Počet:** 100
- **Druh:** kmeňové
- **Forma:** akcia na meno
- **Menovitá hodnota:** 1 000 EUR

Spoločnosť vznikla oddelením časti nadnárodnej spoločnosti a plynulým transferom zamestnancov do vybranej spoločnosti. Svojou činnosťou si na trhu vybudovala stabilné postavenie. Počas svojej existencie neposkytovala svoje služby len na území Slovenskej republiky, ale aktívne obchodovala so zahraničím. Najväčší podiel obratu v zahraničí tvoria obchody s odberateľmi z Českej republiky, Švajčiarska a Lotyšska.

Kvalitou poskytovaných služieb sa spoločnosti podarilo získať certifikáty kvality ISO 9001:2008, BS OHSAS 18001:2007 a ISO 14001:2004 v oblastiach poskytovania riešení a služieb v odbore elektrotechnických a elektrických zariadení a technológií, inžinierskej

činnosti, výroby rozvádzačov, vývoju SW pre priemysel a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

6.1.1 Predmet činnosti

Vybraná spoločnosť sa podľa klasifikácie ekonomických činností SK NACE zaraďuje do odvetvia 71.12.9 Ostatné inžinierske činnosti a súvisiace technické poradenstvo. Súčasťou tejto triedy sú spoločnosti, ktoré sa venujú návrhu strojov, prístrojov, materiálov. Poskytujú projekty v oblasti priemyselných procesov, stavebného a dopravného inžinierstva.

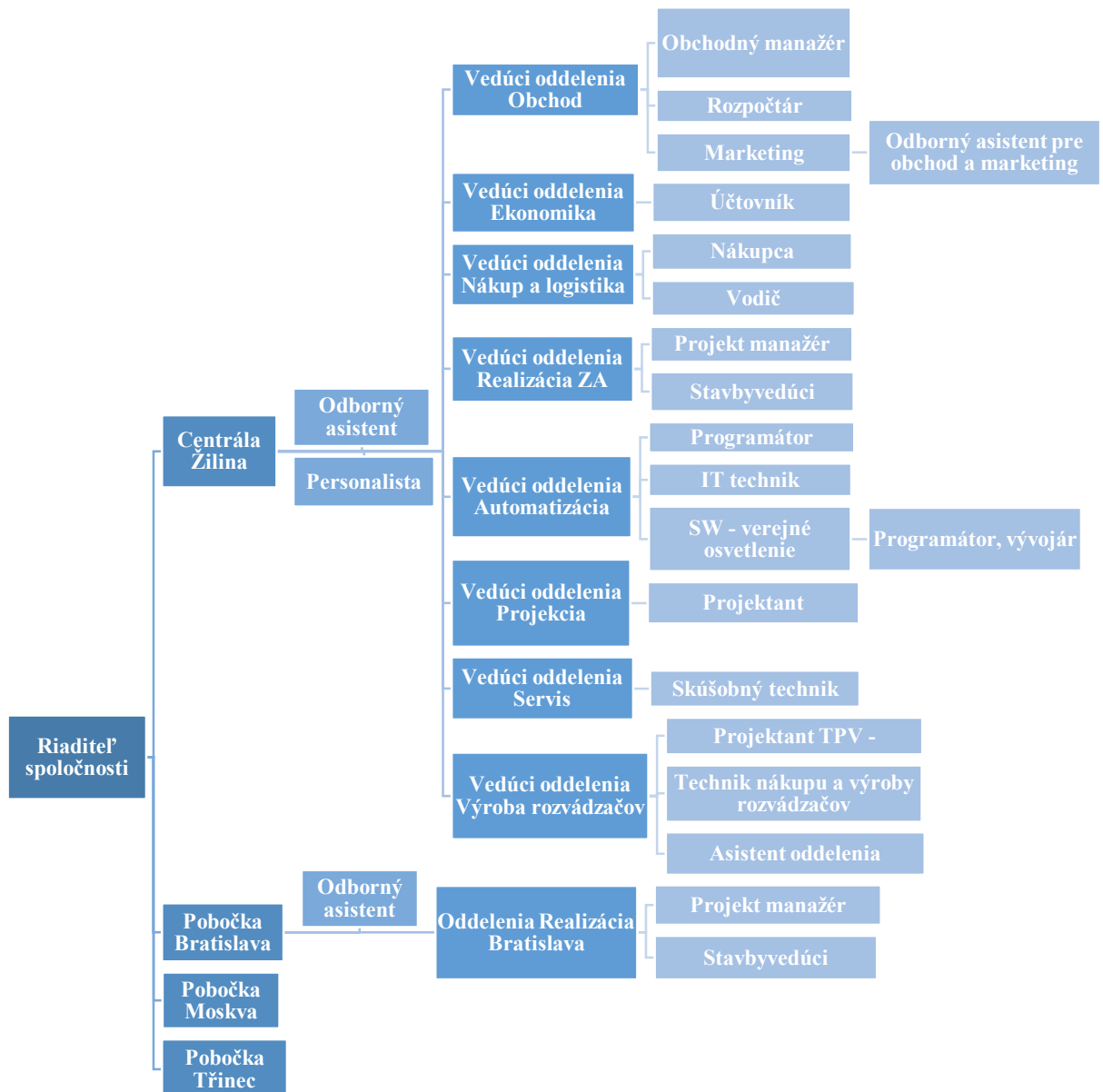
Vybraná spoločnosť na trhu poskytuje široké portfólio služieb, venuje sa projektovaniu a konštruovaniu elektrických zariadení, poskytuje riešenia hlavne v oblastiach automatizácie, merania a regulácie, výskumu, vývoja a výroby rozvádzačov. Zameriava sa na oblasti energetiky, gumárenského, drevárskeho, chemického a automobilového priemyslu, cestnej infraštruktúry, výrobe stavebných hmôt a technickému zariadeniu budov. Ďalej spoločnosť poskytuje služby v oblasti projektového managementu a servisu, na základe servisných zmlúv.

V novembri 2019 vybraná spoločnosť formou hospodárskej súťaže získala zákazku a zahájila spoluprácu s firmou, nachádzajúcou sa v Trnave. Cieľom tejto spolupráce je vypracovanie štúdie, na základe ktorej prebehne rekonštrukcia verejného osvetlenia v meste Považská Bystrica.

6.2 Organizačná štruktúra

Štatutárnym orgánom spoločnosti je predstavenstvo, ktoré sa skladá z predsedu predstavenstva a dvoch členov predstavenstva. Oprávnenie konať v mene spoločnosti majú ktorýkoľvek dvaja členovia predstavenstva, ktorí k obchodnému menu pripoja svoje podpisy. Dozornú radu vybranej akciovej spoločnosti tvoria taktiež traja členovia.

Centrála, nachádzajúca sa v Žiline, sa skladá z vedenia a ôsmich oddelení, z ktorých každé ma svojho samostatného vedúceho. Spoločnosť, v záujme rozširovania svojej pôsobnosti na území Slovenskej republiky, založila odštepny závod v Bratislave. Počas svojej existencie taktiež založila pobočky na území Českej republiky a Ruskej federácie, s cieľom získavania dlhodobých zákaziek v zahraničí. Víziou spoločnosti je aj rozšírenie pôsobnosti mimo európske trhy.

Obrázok 12: Organizačná štruktúra vybranej spoločnosti (interné zdroje spoločnosti)

Spoločnosť sa usiluje neustále rozširovať svoje portfólio a zvyšok kvalitu poskytovaných služieb. Túto skutočnosť je možné sledovať aj na stále rastúcom počte zamestnancov, ktorí nachádzajú uplatnenie či už na existujúcich realizačných pracoviskách, alebo na nových oddeleniach. V roku 2017 spoločnosť začala budovať oddelenie, ktoré sa zameriava na vývoj systému, ktorý bude určený na monitorovanie a riadenie verejného osvetlenia. Spoločnosť na konci roku 2018 zamestnávala 86 zamestnancov. Počet zamestnancov spoločnosti je zobrazený v tabuľke 1.

Tabuľka 1: Vývoj počtu zamestnancov spoločnosti (vlastné spracovanie)

	2016	2017	2018
Počet zamestnancov	74	82	86

6.3 Majetková a finančná štruktúra spoločnosti

Nasledujúca podkapitola sa zaoberá majetkovou a finančnou štruktúrou vybranej spoločnosti, vrátane pobočiek, v obdobiach 2016 – 2018. Analýza je spracovaná formou horizontálnej a vertikálnej analýzy.

6.3.1 Majetková štruktúra spoločnosti

V tabuľke 2 sú zobrazené aktíva, ktorými spoločnosť v sledovaných obdobiach disponovala.

Tabuľka 2: Majetková štruktúra spoločnosti (vlastné spracovanie)

(v EUR)	2016	2017	2018
Aktíva	6 974 580	12 116 091	10 747 433
Dlhodobý majetok	518 857	615 132	577 242
Dlhodobý nehmotný majetok	57 264	47 590	52 566
Dlhodobý hmotný majetok	454 955	560 904	518 038
Dlhodobý finančný majetok	6 638	6 638	6 638
Obežné aktíva	6 481 739	11 523 420	10 147 639
Zásoby	139 790	469 647	434 730
Pohľadávky	5 929 471	10 358 364	9 450 051
<i>dlhodobé</i>	<i>58 566</i>	<i>82 528</i>	<i>84 074</i>
<i>krátkodobé</i>	<i>5 870 905</i>	<i>10 275 836</i>	<i>9 365 977</i>
Krátkodobý finančný majetok	0	0	0
Finančné účty	412 478	695 409	262 858
<i>peniaze</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>840</i>
<i>účty v bankách</i>	<i>412 478</i>	<i>695 409</i>	<i>262 018</i>
Časové rozlíšenie aktív	-26 016	-22 461	22 552
Náklady budúcich období	-26 016	-22 461	22 552
Príjmy budúcich období	0	0	0

Majetková štruktúra vybranej spoločnosti zaznamenala v sledovaných obdobiach pár výraznejších zmien. Majetok spoločnosti je v analyzovaných obdobiach z väčšej časti tvorený obežnými aktívami, ich podiel dosahuje viac ako 90 % celkových aktív. Najviac zastúpenou položkou obežných aktív sú krátkodobé pohľadávky, tvoria až 84 % celkových aktív. Vysoká hodnota krátkodobých pohľadávok je spôsobená tým, že projekty, na ktorých vybraná spoločnosť pracuje, nie sú uhrádzané priebežne, ale vždy až po ich ukončení. Medzi rokmi 2016 a 2017 zaznamenala táto položka nárast o 75 %, čo naznačuje, že spoločnosť začala pracovať na ďalších projektoch. Naopak medzi rokmi 2017 a 2018 sa výška krátkodobých pohľadávok znížila, z čoho je možné usudzovať, že došlo k ukončeniu

projektov a ich následnej úhrade. Vysoký nárast zaznamenala aj položka zásoby, ktorá v medziročnom období 2016 a 2017 vzrástla až o 236 %. Spoločnosť má väčšinu finančných prostriedkov uložených na bankových účtoch. Položka peniaze mala v rokoch 2016 a 2017 nulovú hodnotu, až na konci roku 2018 bol zaznamenaný nárast peňazí v hotovosti.

Dlhodobý majetok spoločnosti je z väčšej časti tvorený dlhodobým hmotným majetkom. Medzi rokmi 2016 a 2017 hmotný majetok vzrástol o 23 %. Spoločnosť zrejme investovala do nového majetku. Naopak medzi rokmi 2017 a 2018 došlo k zníženiu o 8 %, čo značí, že spoločnosť doodpisovala časť majetku, ktorú následne vyradila z používania. Výška dlhodobého finančného majetku nezaznamenala v analyzovaných obdobiach žiadne zmeny. Ostatné položky aktív nepodľahli výraznejším zmenám. Výška celkových aktív na konci roku 2018 bola 10 747 433 €, čo v porovnaní s rokom 2017 znamenalo pokles o 11 % (hodnoty všetkých položiek spracované vertikálnou a horizontálnou analýzou obsahuje tabuľka 3).

Tabuľka 3: Horizontálna a vertikálna analýza majetku spoločnosti (vlastné spracovanie)

	2016	2017	2018	17/16	18/17
Aktíva	100%	100%	100%	74%	-11%
Dlhodobý majetok	7%	5%	5%	19%	-6%
Dlhodobý nehmotný majetok	1%	0%	0%	-17%	10%
Dlhodobý hmotný majetok	7%	5%	5%	23%	-8%
Dlhodobý finančný majetok	0%	0%	0%	0%	0%
Obežné aktíva	93%	95%	94%	78%	-12%
Zásoby	2%	4%	4%	236%	-7%
Pohľadávky	85%	85%	88%	75%	-9%
<i>dlhodobé</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>41%</i>	<i>2%</i>
<i>krátkodobé</i>	<i>84%</i>	<i>85%</i>	<i>87%</i>	<i>75%</i>	<i>-9%</i>
Krátkodobý finančný majetok	0%	0%	0%	0%	0%
Finančné účty	6%	6%	2%	69%	-62%
<i>peniaze</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>
<i>účty v bankách</i>	<i>6%</i>	<i>6%</i>	<i>2%</i>	<i>69%</i>	<i>-62%</i>
Časové rozlíšenie aktív	0%	0%	0%	-14%	200%
Náklady budúcich období	0%	0%	0%	-14%	-200%
Príjmy budúcich období	0%	0%	0%	0%	0%

6.3.2 Finančná štruktúra spoločnosti

Finančná štruktúra spoločnosti nám prináša informácie o zdrojoch financovania vybranej spoločnosti a je prehľadne spracovaná v tabuľke 4.

Tabuľka 4: Finačná štruktúra spoločnosti (vlastné spracovanie)

(v EUR)	2016	2017	2018
Pasíva	6 974 580	12 116 091	10 747 433
Vlastný kapitál	1 889 233	2 775 727	3 813 601
Základné imanie	100 000	100 000	100 000
Ážio a kapitálové fondy	10 000	10 000	10 000
Zákonné rezervné fondy	30 000	30 000	30 000
Ostatné fondy zo zisku	4 038	4 038	4 038
VH minulých rokov	1 314 142	1 513 565	2 191 689
VH za účtovné obdobie	431 053	1 118 124	1 477 874
Cudzí zdroje	5 072 003	9 340 364	6 933 735
Dlhodobé záväzky	253 557	347 018	286 168
Dlhodobé rezervy	387 592	483 364	446 145
Dlhodobé bankové úvery	0	0	0
Krátkodobé záväzky	4 325 129	8 355 525	4 563 261
Krátkodobé rezervy	105 725	154 457	179 170
Bežné bankové úvery	0	0	1 458 991
Časové rozlíšenie pasív	13 344	0	97
Výdavky budúcich období	13 344	0	97
Výnosy budúcich období	0	0	0

Pasíva spoločnosti sú tvorené z väčšej časti cudzími zdrojmi. Keďže je všeobecne známe, že cudzí kapitál je lacnejší ako vlastný, môžeme predpokladať, že náklady spoločnosti na kapitál nebudú veľmi vysoké. Najviac zastúpenou položkou sú krátkodobé záväzky, ktoré zaznamenali medzi rokmi 2016 a 2017 až 93 % nárast. Naopak v medziročnom období 2017 a 2018 opäť klesli o 45 %. Dá sa predpokladať, že ak došlo k inkasu pohľadávok od odberateľov, spoločnosť mohla uhradiť časť svojich záväzkov. Spoločnosť na financovanie takmer vôbec nevyužíva bankové úvery. Jedinú zmenu zaznamenali bežné bankové úvery, a to až na konci roku 2018. Položky vlastného kapitálu zostávajú nezmenené s výnimkou výsledku hospodárenia. V analyzovaných obdobiach vybraná spoločnosť dosahovala zisk, ktorý zaznamenával postupný rast. Medzi rokmi 2016 a 2017 stúpol zisk firmy až o 159 %. Spoločnosť pravdepodobne časť zisku použila na výplatu dividend akcionárom. K navýšeniu základného imania a fondov zo zisku v sledovaných obdobiach nedošlo. Celková hodnota pasív na konci roku 2018 dosiahla výšku 10 747 433 €, čo korešponduje s poklesom 11 %, rovnako ako v prípade aktív, z dôvodu dodržania zásady bilančnej rovnosti. Horizontálna a vertikálna analýza finančnej štruktúry spoločnosti je spracovaná v tabuľke 5.

Tabuľka 5: Horizontálna a vertikálna analýza finančnej štruktúry (vlastné spracovanie)

	2016	2017	2018	17/16	18/17
Pasíva	100%	100%	100%	74%	-11%
Vlastný kapitál	27%	23%	35%	47%	37%
Základné imanie	1%	1%	1%	0%	0%
Ážio a kapitálové fondy	0%	0%	0%	0%	0%
Zákonné rezervné fondy	0%	0%	0%	0%	0%
Ostatné fondy zo zisku	0%	0%	0%	0%	0%
VH minulých rokov	19%	12%	20%	15%	45%
VH za účtovné obdobie	6%	9%	14%	159%	32%
Cudzíe zdroje	73%	77%	65%	84%	-26%
Dlhodobé záväzky	4%	3%	3%	37%	-18%
Dlhodobé rezervy	6%	4%	4%	25%	-8%
Dlhodobé bankové úvery	0%	0%	0%	0%	0%
Krátkodobé záväzky	62%	69%	42%	93%	-45%
Krátkodobé rezervy	2%	1%	2%	46%	16%
Bežné bankové úvery	0%	0%	14%	0%	0%
Časové rozlíšenie pasív	0%	0%	0%	0%	0%
Výdavky budúcich období	0%	0%	0%	0%	0%
Výnosy budúcich období	0%	0%	0%	0%	0%

6.4 Vývoj hospodárenia spoločnosti

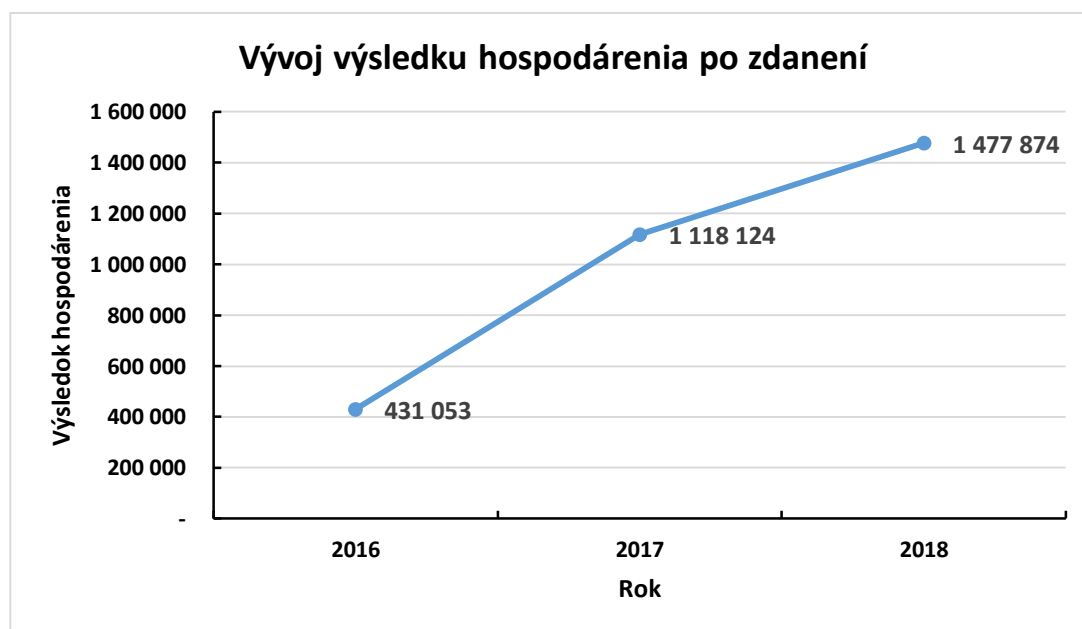
Nasledujúca kapitola sa bude venovať ekonomickým ukazovateľom a hospodáreniu vybranej spoločnosti v sledovaných obdobiach 2016 – 2018.

V tabuľke 6 môžeme vidieť štruktúru výsledku hospodárenia. Rozdelenie výsledku hospodárenia z hľadiska hospodárskej a finančnej činnosti. Vybraná spoločnosť dosahovala zisk, ktorý mal v priebehu období rastúcu tendenciu.

Tabuľka 6: Vývoj výsledku hospodárenia spoločnosti (vlastné spracovanie)

(v EUR)	2016	2017	2018
Výnosy z hospodárskej činnosti	16 599 384	29 898 102	25 900 969
Náklady na hospodársku činnosť	15 986 154	28 418 987	23 982 268
Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti	613 230	1 479 115	1 918 701
Výnosy z finančnej činnosti	137 876	82 515	294 567
Náklady na finančnú činnosť	159 215	114 640	322 785
Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	- 21 339	- 32 125	- 28 218
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením	591 891	1 446 990	1 890 483
Daň z príjmov	160 838	328 866	412 609
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	431 053	1 118 124	1 477 874

Medzi rokmi 2016 a 2017 zisk spoločnosti zaznamenal výrazný nárast. V roku 2017 spoločnosť pracovala na podstatne vyššom množstve zákaziek, ktoré ovplyvnili výšku výsledku hospodárenia. V roku 2018 bol rast miernejší, keďže v tomto roku vidíme pokles výsledku hospodárenia z hospodárskej činnosti. Vývoj hospodárskeho výsledku je zaznamenaný aj v nasledujúcom grafe (obrázok 13).

Obrázok 13: Vývoj výsledku hospodárenia za roky 2016 – 2018 (vlastné spracovanie)

Tržby spoločnosti sú tvorené viacerými položkami a ich štruktúra je uvedená v tabuľke 7. Následne je ich hodnota a vývoj zobrazený v percentuálnych hodnotách a prehľadne spracovaný v tabuľke 8.

Tabuľka 7: Štruktúra tržieb spoločnosti (interné zdroje spoločnosti)

(v EUR)	2016	2017	2018
Predaj služieb	2 173 583	2 351 556	1 732 340
Výnosy zo zákaziek	11 788 423	23 329 419	25 726 266
Predaj dlhodobého majetku	20 423	41 123	33 106
Predaj materiálu	91 683	309 396	509 216
Ostatné výnosy	6 846	8 316	39 587
Celkové tržby	14 080 959	26 039 809	28 040 515

Najviac zastúpené sú výnosy zo zákaziek, keďže projekty predstavujú hlavnú ziskovú činnosť spoločnosti. V roku 2016 dosiahol podiel výnosov zo zákaziek hodnotu 84 %, v ostatných rokoch sledovaného obdobia dosahoval až 90 %. V roku 2017 došlo k nárastu počtu zákaziek, a tým aj k zvýšeniu výnosov zo zákaziek, tento nárast predstavoval až 98 %. Táto skutočnosť značne ovplyvnila aj prudký nárast výsledku hospodárenia v danom roku. V roku 2018 bol nárast mierny, keďže tržby zo zákaziek sa v tomto roku zvýšili len o 10 %. Spoločnosť zaznamenala nárast aj v položkách tržby z predaja materiálu, ktoré sa v roku 2017 zvýšili až o 237 %, a ostatné výnosy, ktoré v roku 2018 zvýšili svoju hodnotu o 376%. Pokles v položkách sa vyskytol až v roku 2018, kde došlo k zníženiu tržieb z predaja dlhodobého majetku o 19 %, a tržieb za služby, ktoré znížili svoju hodnotu o 26 %. Celková hodnota tržieb v sledovaných rokoch rástla.

Tabuľka 8: Percentuálna vyjadrenie a vývoj tržieb (vlastné spracovanie)

	2016	2017	2018	17/16	18/17
Predaj služieb	15%	9%	6%	8%	-26%
Výnosy zo zákaziek	84%	90%	92%	98%	10%
Predaj dlhodobého majetku	0%	0%	0%	101%	-19%
Predaj materiálu	1%	1%	2%	237%	65%
Ostatné výnosy	0%	0%	0%	21%	376%
Celkové tržby	100%	100%	100%	85%	8%

6.4.1 Rentabilita spoločnosti

Výnosnosť investovaného kapitálu vybranej spoločnosti je prehľadne spracovaná v tabuľke 9. Ziskovosť spoločnosti v sledovaných obdobiach rástla. Jediný mierny pokles zaznamenala rentabilita vlastného kapitálu v roku 2018. Okrem tejto skutočnosti bola dosahovaná

priaznivá rentabilita. Najvyššiu hodnotu rentability dosahoval vlastný kapitál, táto hodnota dosiahla až 40 %, čo je hodnota nachádzajúca sa veľmi vysoko nad odporúčanou hodnotu 10 %. Rast hodnôt ukazovateľov rentability bol spôsobený najmä rastom zisku. V roku 2017, kde nastalo výrazné zvýšenie zisku, vidíme aj zreteľnejší nárast rentability vlastného kapitálu.

Tabuľka 9: Rentabilita spoločnosti (vlastné spracovanie)

	2016	2017	2018
Rentabilita aktív (ROA)	8,62%	12,03%	17,79%
Rentabilita vlastného kapitálu (ROE)	22,82%	40,28%	38,75%
Rentabilita tržieb (ROS)	4,27%	5,60%	6,83%

6.4.2 Cash flow

Peňažné toky vybranej spoločnosti zaznamenávali v sledovaných obdobiach 2016 – 2018 výraznejšie zmeny. Výpočet cash flow je rozdelený z hľadiska činností. Stav jednotlivých položiek je zobrazený v nižšie uvedených tabuľkách.

Cash flow z prevádzkovej činnosti (tabuľka 10) bol viditeľne ovplyvnený položkami pohľadávky a krátkodobé záväzky. Značné rozdiely v týchto položkách sú spôsobené tým, že vybraná spoločnosť poskytuje svoje služby najmä formou projektov, ktoré nie sú uhrádzané priebežne, ale vždy až v ich záverečnej fáze. Táto skutočnosť sa odráža aj na výške krátkodobých záväzkov.

Tabuľka 10: Cash flow z prevádzkovej činnosti (vlastné spracovanie)

(v EUR)	2016	2017	2018
Hospodársky výsledok bežného účtovného obdobia (pred zdanením)	591 891	1 446 990	1 890 483
Odpisy	314 953	355 538	357 415
Δ zásoby	-50 400	-329 857	34 918
Δ pohľadávky	1 106 494	-4 380 969	952 615
Δ KFM	0	0	0
Δ časové rozlíšenie aktív	138 905	-3 555	-45 013
Δ rezervy dlhodobé	-24 548	95 772	-37 219
Δ záväzky z prevádzkovej činnosti	-1 340 335	4 172 589	-3 709 632
Δ časové rozlíšenie pasív	8 781	-13 344	97
Výdavky na DzP mimo inv. a fin. činnosť	-239 258	-376 790	-575 682
Ostatné položky nepeňažného charakteru	-128 084	0	0
Cash flow z prevádzkovej činnosti	378 399	966 374	-1 132 018

Hodnota cash flow z investičnej činnosti (tabuľka 11) dosahovala v sledovaných obdobiach záporné hodnoty. Táto skutočnosť nie je negatívna, nakoľko zobrazuje, že spoločnosť investovala svoje peňažné prostriedky do dlhodobých aktív. Najvyššiu hodnotu investícií zaznamenal rok 2016, naopak najnižšiu rok 2018.

Tabuľka 11: Cash flow z investičnej činnosti (vlastné spracovanie)

(v EUR)	2016	2017	2018
Výdavky DNM	0	-28 318	-32 606
Výdavky DHM	-580 088	-464 618	-328 043
Príjmy DNM	0	0	0
Príjmy DHM	125 994	41 123	41 123
Cash flow z investičnej činnosti	-454 094	-451 813	-319 526

Peňažné toky z finančnej činnosti (tabuľka 12) boli v rokoch 2016 a 2017 ovplyvnené zmenou vyplatených dividend. Peňažné toky vo vlastnom imaní boli v týchto rokoch konštantné a zmenu zaznamenali až v roku 2018. Výška cash flow z finančnej činnosti v roku 2018 bola značne ovplyvnená zmenami peňažných tokov z dlhodobých záväzkov a výškou vyplatených dividend.

Tabuľka 12: Cash flow z finančnej činnosti (vlastné spracovanie)

(v EUR)	2016	2017	2018
Peňažné toky vo vlastnom imaní	-20 000	-20 000	-40 000
Peňažné toky z dlhodobých. záväzkov	0	0	1 458 991
Dividendy	-200 000	-211 630	-400 000
Cash flow z finančnej činnosti	-220 000	-231 630	1 018 991

Napriek skutočnosti, že vybraná spoločnosť mala v uvedených rokoch neustále sa zvyšujúci zisk, hodnota cash flow (tabuľka 13) zobrazuje reálnu výšku príjmov a výdavkov. Kladnú hodnotu dosiahla spoločnosť len v roku 2017, v roku 2018 vidíme značný nárast výdavkov a z toho plynúcu zápornú hodnotu cash flow.

Tabuľka 13: Cash flow za obdobie 2016-2018 (vlastné spracovanie)

(v EUR)	2016	2017	2018
Cash flow z prevádzkovej činnosti	378 399	966 374	-1 132 018
Cash flow z investičnej činnosti	-454 094	-451 813	-319 526
Cash flow z finančnej činnosti	-220 000	-231 630	1 018 991
Cash flow	-295 695	282 931	-432 553

7 ANALÝZA NÁKLADOV

Nasledujúca kapitola je rozdelená do dvoch samostatných častí. Zaoberá sa analýzou nákladov vybranej spoločnosti v rokoch 2016, 2017 a 2018. Prvá časť sa zaoberá nákladmi z hľadiska druhového členenia, ktoré sú následne analyzované pomocou vertikálnej a horizontálnej analýzy. Ďalšia časť rozpracováva náklady v závislosti na objeme výkonov a ich rozdelenie na fixné a variabilné. Číselné údaje v analýzach pochádzajú z interných zdrojov, ktoré vybraná spoločnosť poskytla.

7.1 Druhové členenie nákladov

Táto podkapitola rozpracováva a analyzuje vývoj nákladov vybranej spoločnosti z hľadiska druhového členenia (tabuľka 14). Nasledujúce údaje boli spracované na základe analýzy výkazov ziskov a strát za roky 2016 – 2018.

Tabuľka 14: Druhové členenie nákladov spoločnosti (vlastné spracovanie)

(v EUR)	2016	2017	2018
Výkonová spotreba	12 679 965	24 511 534	19 799 671
<i>Spotreba materiálu, energie a ost. neskladovateľných dodávok</i>	<i>6 296 129</i>	<i>12 027 707</i>	<i>9 435 634</i>
<i>Služby</i>	<i>6 383 836</i>	<i>12 483 827</i>	<i>10 364 037</i>
Osobné náklady	2 919 386	3 307 516	3 691 160
Dane a poplatky	13 403	14 120	14 704
Odpisy	314 953	355 538	357 415
Zost. cena predaného DM a materiálu	13 886	20 711	1 294
Ostatné náklady na hosp. činnosť	44 561	209 568	118 024
Finančné náklady	159 215	114 640	322 785
Daň z príjmov	160 838	328 866	412 609
Celkové náklady	16 306 207	28 862 493	24 717 662

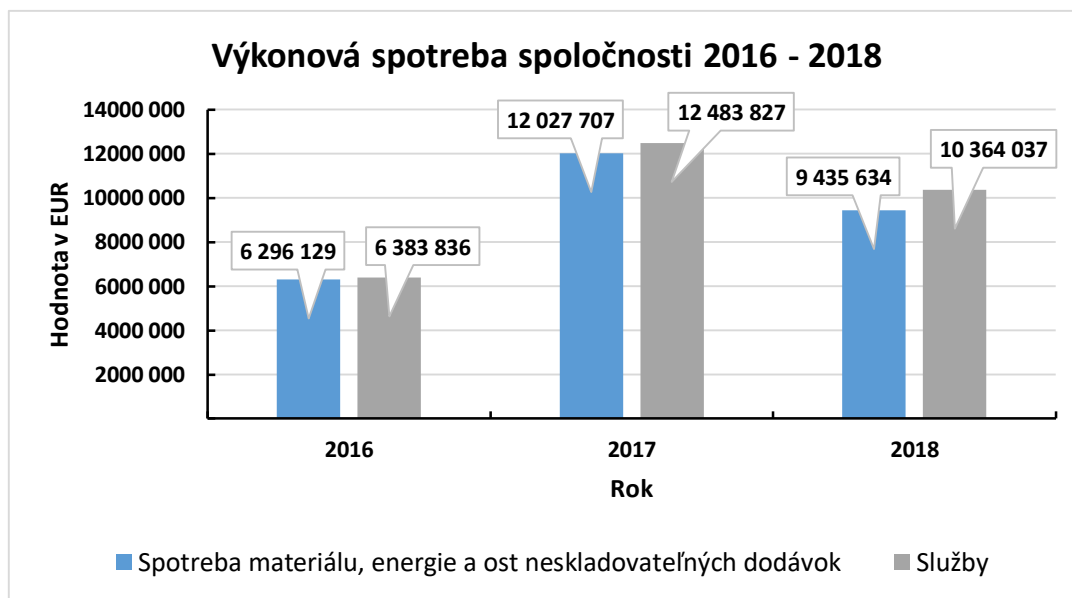
Celkové náklady spoločnosti v sledovaných rokoch 2016 – 2018 značne menili svoju výšku. Rapídny nárast je možné vidieť v roku 2017, kde vidíme nárast nákladov až o 77 %. Takýto nárast bol očakávaný, z dôvodu zvýšenia počtu zákaziek. V roku 2018 došlo k následnému poklesu nákladov o 14 %. Vertikálna a horizontálna analýza nákladov, ktorá obsahuje údaje o percentuálnych podieloch položiek a zmenách, ktoré sa v daných rokoch udiali, je zobrazená v tabuľke 15, ktorá je následne doplnená podrobnou analýzou jednotlivých položiek.

Tabuľka 15: Vertikálna a horizontálna analýza nákladov (vlastné spracovanie)

(v EUR)	2016	2017	2018	17/16	18/17
Výkonová spotreba	78%	85%	80%	93%	-19%
Spotreba materiálu, energie a ost. neskladovateľných dodávok	39%	42%	38%	91%	-22%
Služby	39%	43%	42%	96%	-17%
Osobné náklady	18%	11%	15%	13%	12%
Dane a poplatky	0%	0%	0%	5%	4%
Odpisy	2%	1%	1%	13%	1%
Zost. cena predaného DM a materiálu	0%	0%	0%	49%	-94%
Ostatné náklady na hosp. činnosť	0%	1%	0%	370%	-44%
Finančné náklady	1%	0%	1%	-28%	182%
Daň z príjmov	1%	1%	2%	104%	25%
Celkové náklady	100%	100%	100%	77%	-14%

Náklady spoločnosti sú tvorené z väčšiny časti výkonovou spotrebou. V rokoch 2016 – 2018 tvorila približne 80 % celkových nákladov. Dominantnosť výkonovej spotreby je spôsobená činnosťou spoločnosti, keďže svojim zákazníkom poskytuje služby prostredníctvom projektov, ktoré navrhne a následne zrealizuje. Výkonová spotreba je tvorená položkami spotreba materiálu, spotreba energie, spotreba ostatných neskladovateľných dodávok a služby. Najvyššie náklady plynú z položky spotreba materiálu. Náklady na služby sú tvorené mnohými položkami, ktoré má spoločnosť prehľadne rozdelené vo svojej analytickej evidencii. Služby, na ktoré musí spoločnosť vynakladať svoje peňažné prostriedky, predstavujú buď bežné činnosti spojené s podnikateľskou činnosťou, alebo služby, ktoré sú priamo spojené s predmetom podnikania. Bežným nákladom sú opravy a udržiavanie majetku firmy, cestovné, náklady na reprezentáciu a ostatné služby. Ostatné služby sú tvorené najmä nákladmi od mobilných operátorov, poskytovateľov dátového pripojenia, subdodávok na projekty, licencie či už na program SAP, alebo ostatných softvérov, poradenstvo, školenia, nájomné. Do položky ostatné náklady je zaradený aj vývoz odpadu, preklady a tlmočenie a monitoring áut, ktorým má spoločnosť zabezpečené služobné vozidlá. Najvyššie náklady zo služieb plynuli zo subdodávok na projekty, čo je vzhľadom na predmet činnosti spoločnosti pochopiteľné. Medzi rokmi 2016 a 2017 zaznamenala výkonová spotreba prudký nárast. Pri podrobnejšej analýze je vidieť, že položky tvoriace výkonovú spotrebu sa zvýšili takmer na svoj dvojnásobok. V percentuálnom vyjadrení zvýšenie predstavovalo hodnotu 93 %. Nárast bol spôsobený nárastom počtu zákaziek, na ktorých spoločnosť pracovala. Hodnota výkonovej

spotreby spoločnosti v roku 2018 opäť mierne klesla, a to o 19 %. Podiel spotreby a služieb na výkonovej spotrebe je približne rovnaký. V prvých dvoch rokoch predstavuje približne 50 % hodnoty výkonovej spotreby, v roku 2018 začala mierne prevažovať výška nákladov za služby. Vývoj výkonovej spotreby je zobrazený aj v nasledujúcom grafe (obrázok 14).

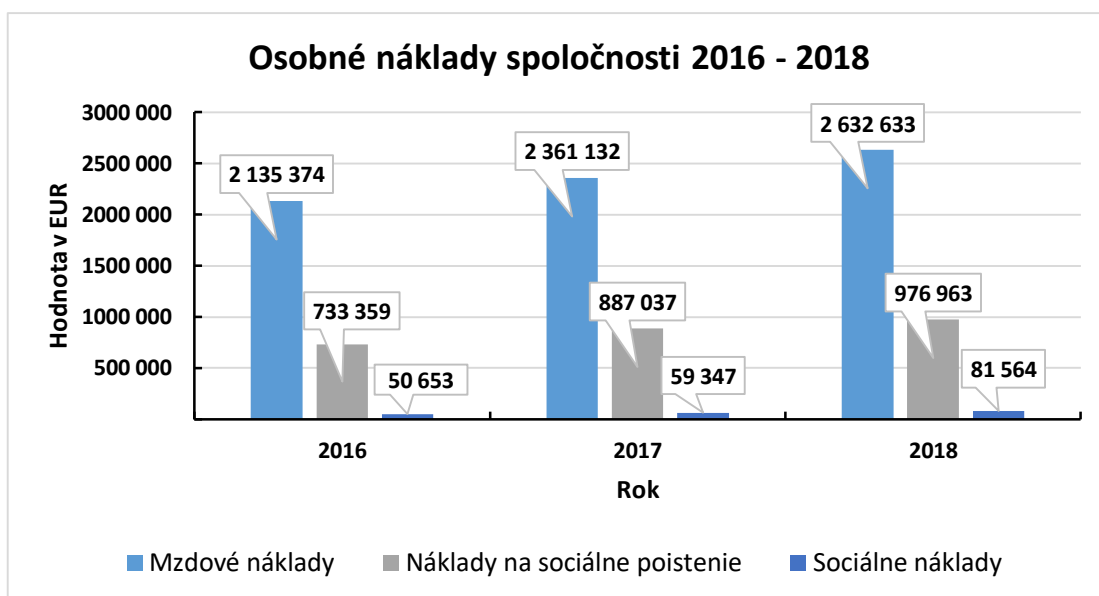
Obrázok 14: Výkonová spotreba spoločnosti 2016 – 2018 (vlastné spracovanie)

Osobné náklady spoločnosti (tabuľka 16) mali v sledovaných obdobiach rastúcu tendenciu. Rast bol spôsobený zvyšujúcim sa počtom zamestnancov. Rok 2017 zaznamenal nárast osobných nákladov o 13 % oproti roku 2016. V roku 2018 sa táto položka nákladov zvýšila o 12 %. Najväčší podiel predstavujú mzdové náklady, ktoré predstavujú približne 71 %. Mzdové náklady spoločnosti sú tvorené najmä mzdami a odmenami zamestnancov. Súčasťou osobných nákladov sú okrem mzdových nákladov aj náklady na sociálne poistenie a sociálne náklady. Spoločnosť kladie veľký dôraz na benefity poskytované svojim zamestnancom, nad rámec požiadaviek zákona. Priemerné osobné náklady pripadajúce na jedného zamestnanca v roku 2018 predstavovali približne 42 960 EUR.

Tabuľka 16: Štruktúra osobných nákladov spoločnosti (vlastné spracovanie)

(v EUR)	2016	2017	2018
Mzdové náklady	2 135 374	2 361 132	2 632 633
Náklady na sociálne poistenie	733 359	887 037	976 963
Sociálne náklady	50 653	59 347	81 564
Osobné náklady	2 919 386	3 307 516	3 691 160

Pre lepšiu predstavu je štruktúra a vývoj osobných nákladov zobrazený aj v nasledujúcom grafe (obrázok 15).

Obrázok 15: Osobné náklady spoločnosti 2016 – 2018 (vlastné spracovanie)

Výška odpisov sa odvíjala od množstva odpisovaného majetku, ktorý spoločnosť vlastní. Hodnota odpisov v roku 2017, oproti roku 2016, vzrástla o 13 %. V majetkovej štruktúre je možné vidieť zvýšenie hodnoty odpisovaného majetku, a s tým je spojené aj zvýšenie hodnoty odpisov. Zostatková cena predaného dlhodobého majetku a materiálu v roku 2017 mierne vzrástla, no následne v ďalšom roku opäť klesla až o 94 %.

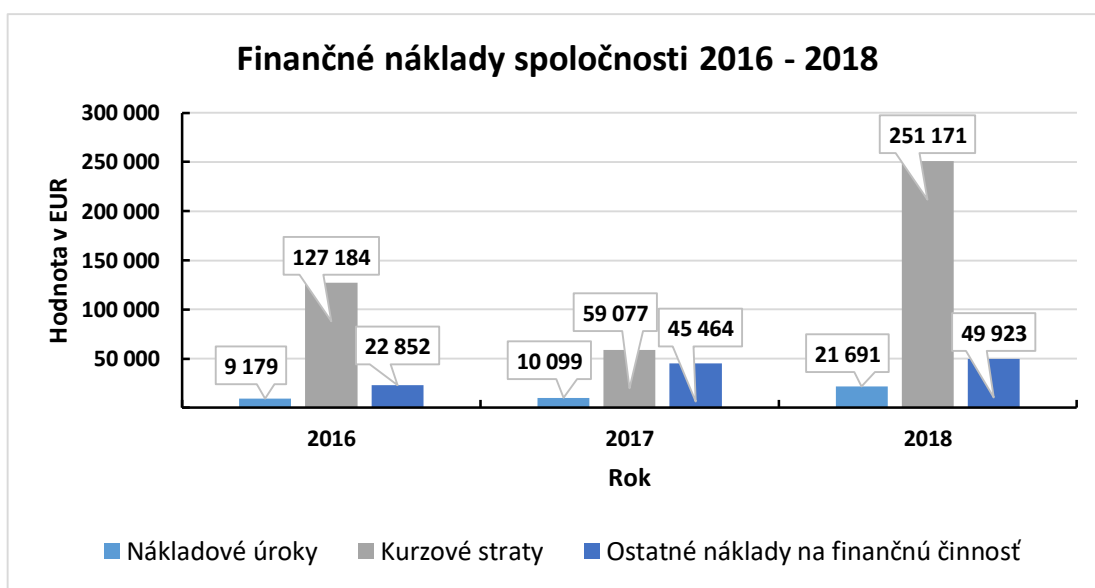
Ostatné náklady na hospodársku činnosť zahŕňajú dary, pokuty a penále, odpis pohľadávok, manká a škody, ostatné poistenie, náhrady zo zodpovednosti za škody, náhrady súdnych trov, zahraničné diaľničné známky a podobne. Hodnota ostatných nákladov v sledovaných obdobiach kolísala. V roku 2017 táto položka zaznamenala výrazný nárast, až o 370 %. Rok 2018 zaznamenal opätovný pokles, a to o 44 %.

Finančné náklady (tabuľka 17) síce nemajú na celkovej hodnote nákladov veľký podiel, ale ich čiastky určite nie sú zanedbateľné. V tejto skupine sa nachádzajú nákladové úroky, ktoré sa v priebehu sledovaných rokov zvyšovali a v roku 2018 dosiahli hodnotu 251 171 EUR. Najviac zastúpenou položkou finančných nákladov sú kurzové straty, ktoré v rokoch 2016 – 2018 kolísali. Hodnota sa v roku 2017 znížila o 54 % a v roku 2018 jej výška stúpila až o 325%. Kurzové straty sú pre spoločnosť ťažko odhadnuteľnou položkou, nakoľko závisia na zmene kurzov cudzích mien. Keďže spoločnosť vo veľkej miere obchoduje so zahraničím, predstavujú kurzové rozdiely neodmysliteľnú súčasť.

Tabuľka 17: Štruktúra finančných nákladov spoločnosti (vlastné spracovanie)

(v EUR)	2016	2017	2018
Nákladové úroky	9 179	10 099	21 691
Kurzové straty	127 184	59 077	251 171
Ostatné náklady na finančnú činnosť	22 852	45 464	49 923
Finančné náklady	159 215	114 640	322 785

Položky tvoriace finančné náklady a ich vývoj je zobrazený v nižšie uvedenom grafe (obrázok 16).

Obrázok 16: Finančné náklady spoločnosti 2016 – 2018 (vlastné spracovanie)

7.2 Náklady podľa závislosti na zmene objemu výroby

Táto časť analyzuje náklady z hľadiska ich závislosti na zmene objemu výroby (tabuľka 18), teda ich rozdelenie na fixné náklady a variabilné náklady. Následne je podrobnejšie rozpracované zloženie jednotlivých kategórií nákladov.

Pre toto rozdelenie bola použitá klasifikačná analýza, s využitím dát manažérskeho účtovníctva a odborných konzultácií s kvalifikovaným pracovníkom spoločnosti. Celková hodnota nákladov sa líši od hodnoty vykázananej vo výkazoch ziskov a strát za sledované obdobia. Tento rozdiel je spôsobený časťou nákladov, ktoré nemožno presne špecifikovať ako fixné, či variabilné. Rozdiel je tvorený položkami daň z príjmov, finančné náklady, manká a škody a podobne.

V rámci získania presnejších informácií a následnému dosiahnutiu výpočtov s väčšou výpovednou hodnotou je súčasťou tohto rozdelenia aj zapracovanie jedného z doporučení

pre spoločnosť. Keďže spoločnosť pristupuje k mzdovým nákladom ako k položke s fixným charakterom, ich značná čiastka skresľuje reálnosť pozorovania. Vzhľadom na túto skutočnosť bolo navrhnuté rozdelenie mzdových nákladov na fixné a variabilné podľa podielu administratívnych zamestnancov a pracovníkov podieľajúcich sa priamo na projektoch. Presné rozdelenie je popísané v jednotlivých častiach.

Tabuľka 18: Náklady podľa závislosti na zmene objemu výroby (vlastné spracovanie)

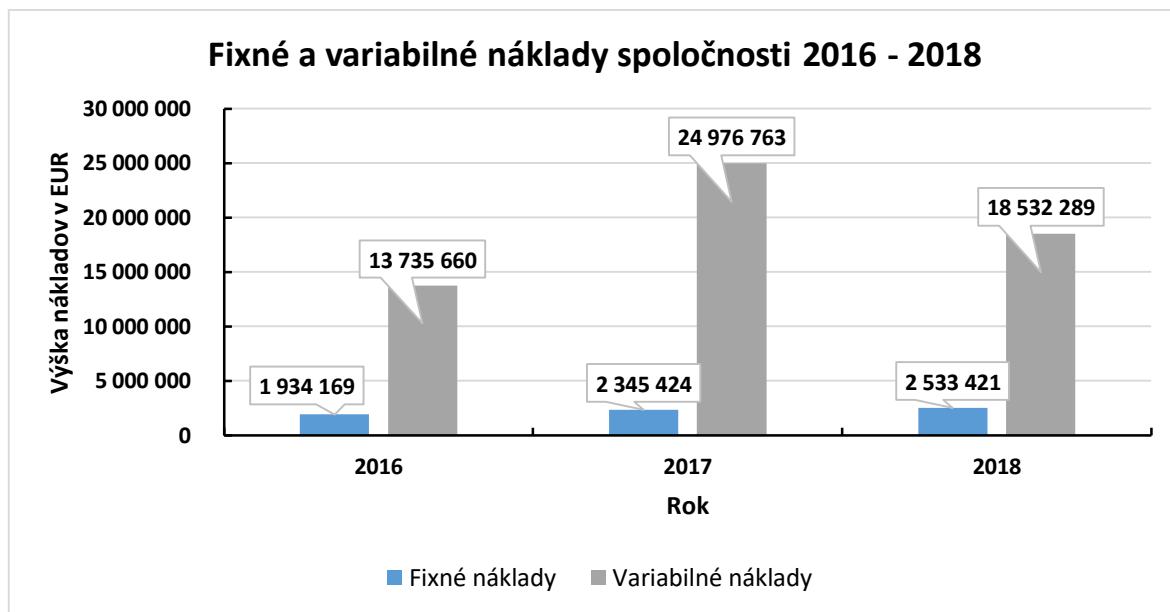
(v EUR)	2016	2017	2018
Variabilné náklady	13 735 660	24 976 763	18 532 289
Fixné náklady	1 934 169	2 345 424	2 533 421
Celkové náklady	15 669 829	27 322 187	21 065 710

V sledovaných obdobiach hodnota variabilných nákladov značne prevyšovala hodnotu fixných nákladov. Podiel variabilných nákladov na celkových nákladoch v rokoch 2016 – 2018 dosahoval hodnotu približne 90 %. Podiel fixných nákladov na celkových nákladoch tvoril v priemere 10 %. Z analýzy fixných a variabilných nákladov spoločnosti (tabuľka 19) je zrejmé, že jednotlivé kategórie nákladov zaznamenali v daných obdobiach rôzne zmeny. Kým hodnota fixných nákladov v medziročných obdobiach postupne rástla, hodnota variabilných nákladov mala kolísavú tendenciu. Fixné náklady zaznamenali v roku 2017 nárast o 21 % a v roku 2018 o 8 % (v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi). Keďže tieto náklady nie sú závislé na objeme výroby, je možné predpokladať, že vzrástli náklady na prevádzku podniku. Variabilné náklady zaznamenali v roku 2017 značný nárast, ktorý predstavoval zvýšenie až o 82 %, v porovnaní s rokom 2016. Z toho vyplýva, že počet projektov, na ktorých spoločnosť pracovala bol podstatne vyšší, ako v predchádzajúcom období. Následne v roku 2018 hodnota variabilných nákladov klesla o 26 %.

Tabuľka 19: Analýza fixných a variabilných nákladov spoločnosti (vlastné spracovanie)

(v EUR)	2016	2017	2018	17/16	18/17
Variabilné náklady	88%	91%	88%	82%	-26%
Fixné náklady	12%	9%	12%	21%	8%
Celkové náklady	100%	100%	100%	74%	-23%

Vývoj hodnôt fixných a variabilných nákladov v sledovaných obdobiach 2016 – 2018 je pre lepšiu predstavu zobrazený aj v nasledujúcom grafe (obrázok 17).

Obrázok 17: Fixné a variabilné náklady spoločnosti 2016 – 2018 (vlastné spracovanie)

7.2.1 Variabilné náklady

Variabilné náklady spoločnosti (tabuľka 20) sú tvorené nákladmi, ktoré boli vynaložené priamo za účelom realizácie projektov, ktoré sú spoločnosťou poskytované. Najviac zastúpenými položkami variabilných nákladov sú spotreba materiálu a ostatné služby potrebné k realizácii projektov. Zmeny v položke spotreba materiálu, podľa očakávaní, korešpondujú so zmenami výkonovej spotreby, kde bol taktiež zaznamenaný nárast v roku 2017 a následný pokles v roku 2018, v porovnaní s predchádzajúcimi obdobiami. Mzdové náklady, ktoré boli zaradené do variabilných nákladov predstavujú 70 % ich celkovej čiastky. Tento podiel bol navrhnutý a stanovený na základe počtu zamestnancov, ktorý svojou činnosťou priamo prispievajú k realizácii projektov spoločnosti. Ďalšia položka, ktorá sa podieľa na množstve variabilných nákladov je cestovné, ktoré je priamo spojené v poskytovaní projektov. Tieto náklady nie sú tvorené len v tuzemsku, ale podstatná časť nákladov na cestovné vzniká v súvislosti s projektami, ktoré sú poskytované mimo územia Slovenskej republiky. Poslednou a zároveň najmenej zastúpenou položkou predstavujú ostatné náklady na hospodársku činnosť, ktorá zahŕňa zvyšok nákladov, ktoré sú spojené s uskutočňovaním projektov.

Tabuľka 20: Štruktúra variabilných nákladov spoločnosti (vlastné spracovanie)

(v EUR)	2016	2017	2018
Spotreba materiálu - PROJEKTY	6 154 362	11 651 423	7 740 773
Cestovné - PROJEKTY	560 984	238 038	405 266
Ostatné služby - PROJEKTY	4 993 958	10 738 960	7 815 253
Mzdové náklady - PROJEKTY	2 023 877	2 292 786	2 554 070
Ostatné náklady na HČ - PROJEKTY	2 479	55 555	16 927
Variabilné náklady celkom	13 735 660	24 976 763	18 532 289

7.2.2 Fixné náklady

Fixné náklady spoločnosti (tabuľka 21) sú tvorené nákladmi, ktoré neboli vynaložené pri realizácii projektov a neboli s nimi nijako spojené. Hoci by fixné náklady mali mať všeobecne konštantnú výšku, z uvedených údajov vyplýva, že jednotlivé položky v sledovaných obdobiach menili svoju výšku. Najvýznamnejšou položkou fixných nákladov sú mzdové náklady. Pre fixnú časť mzdových nákladov bol navrhnutý podiel 30 % z ich celkovej výšky, ktorý sa odvíja od počtu zamestnancov v oblasti administratívy spoločnosti. Ďalšími významnejšími položkami sú odpisy majetku spoločnosti a ostatné služby, ktoré sú tvorené prevažne nájmom, poradenstvom a licenciou softvéru. Pokiaľ ide o položky, ktoré majú fixnú a variabilnú zložku, zo štruktúry je viditeľné, že fixná zložka jednotlivých položiek tvorí nevýznamnú časť.

Tabuľka 21: Štruktúra fixných nákladov spoločnosti (vlastné spracovanie)

(v EUR)	2016	2017	2018
Spotreba materiálu	105 463	138 433	156 551
Opravy a udržovanie	40 218	41 166	42 418
Cestovné	24 184	30 499	28 674
Náklady na reprezentáciu	19 960	24 809	88 087
Ostatné služby	454 337	553 381	610 519
Mzdové náklady	867 376	982 623	1 094 601
Ostatné dane a poplatky	12 421	11 864	10 436
Zostatková cena DNM a DHM	13 886	20 711	1 294
Dary	7 000	21 000	39 750
Pokuty a penále	253	0	4 870
Odpis pohľadávky	4 340	0	0
Ostatné náklady na HČ	75 779	172 195	104 458
Odpisy DHM, DNM	308 953	348 744	351 763
Fixné náklady celkom	1 934 169	2 345 424	2 533 421

8 NÁKLADOVÉ FUNKCIE

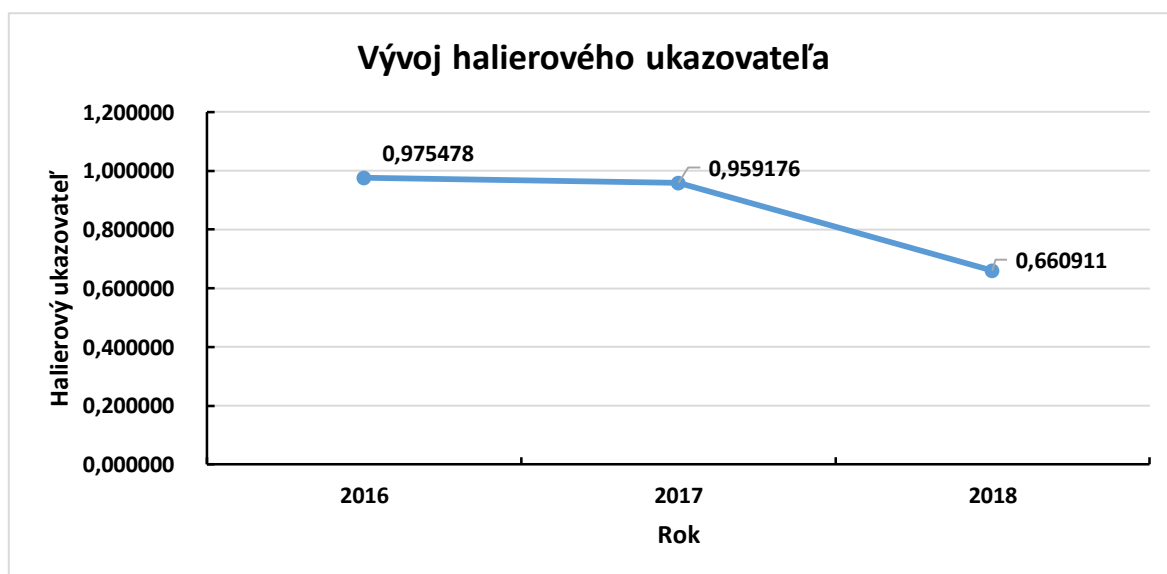
Nasledujúca kapitola je venovaná zostaveniu nákladových funkcií, za účelom zistenia závislosti medzi nákladmi a objemom produkcie. Vybraná spoločnosť, pre ktorú sú nákladové funkcie zostavované, poskytuje svojim zákazníkom svoje služby prostredníctvom projektov. Keďže každý z realizovaných projektov je špecifický a má inú hodnotu, je produkcia vyjadrená ročnými tržbami spoločnosti. Nákladové funkcie sú zostavené pomocou klasifikačnej analýzy a metódy dvoch období. Súčasťou tejto kapitoly je aj regresná analýza.

Pre uľahčenie zostavovania nákladových funkcií sú potrebné údaje zaznamenané v tabuľke 22. Tabuľka bola zostavená z údajov, ktoré boli získané predchádzajúcou analýzou, alebo poskytnuté spoločnosťou. Hodnoty halierových ukazovateľov pre jednotlivé roky predstavujú podiel variabilných nákladov a tržieb spoločnosti.

Tabuľka 22: Pomocná tabuľka pre zostavenie nákladových funkcií (vlastné spracovanie)

	2016	2017	2018
Fixné náklady	1 934 169	2 345 424	2 533 421
Variabilné náklady	13 735 660	24 976 763	18 532 289
Tržby	14 080 959	26 039 809	28 040 515
Halierový ukazovateľ	0,975478	0,959176	0,660911

V sledovanom období sa hodnoty tržieb a variabilných nákladov neustále menili. Tieto skutočnosti spôsobovali meniacu sa výšku halierového ukazovateľa. Jeho vývoj zobrazuje aj nasledujúci graf (obrázok 18).

Obrázok 18: Vývoj halierového ukazovateľa (vlastné spracovanie)

8.1 Klasifikačná analýza

Prvá metóda použitá na zostavenie nákladových funkcií je klasifikačná analýza. Zo získaných údajov sú zostavené ročné nákladové funkcie. Pri zostavovaní nákladových funkcií pre jednotlivé roky sú použité hodnoty ročných fixných nákladov a halierových ukazovateľov.

Ročné nákladové funkcie získané pomocou klasifikačnej analýzy, ktorá bola podrobne spracovaná v predchádzajúcej kapitole pri rozdeľovaní nákladov na fixné a variabilné. Výsledné nákladové funkcie sú zobrazené v tabuľke 23.

Tabuľka 23: Výsledok klasifikačnej analýzy (vlastné spracovanie)

	Nákladová funkcia
2016	$N = 1\,934\,169 + 0,975478 * Q$
2017	$N = 2\,345\,424 + 0,959176 * Q$
2018	$N = 2\,533\,421 + 0,660911 * Q$

8.2 Metóda dvoch období

Ďalšia metóda použitá na zostavenie nákladových funkcií je metóda dvoch období. Pri zisťovaní nákladových funkcií pre sledované roky boli použité mesiace s najvyšším a najnižším objemom tržieb, keďže táto metóda pracuje s extrémami. Pri tejto metóde boli z pozorovania vylúčené letné mesiace júl a august. V prípade roku 2017 bol z pozorovania vylúčený aj mesiac január, keďže došlo k dočasnému obmedzeniu prevádzky. Hodnotu halierového ukazovateľa získame odčítaním dvoch rovníc, ktoré boli zostavené pre sledované roky. Mesačné údaje nákladov a tržieb pre jednotlivé roky, ktoré boli pri tejto metóde použité, sú súčasťou príloh. (príloha IV)

Rok **2016** bol analyzovaný na základe mesiacov máj a december.

$$\text{December} \quad 2\,375\,496 = FN + h * 2\,218\,953$$

$$\text{Máj} \quad 888\,925 = FN + h * 487\,679 \quad (-)$$

$$1\,486\,571 = h * 1\,731\,274$$

$$h = 0,858657$$

Následne bola dopočítaná hodnota fixných nákladov pre rok 2016.

$$FN = 470\,177 \text{ €}$$

Rok 2017 bol analyzovaný na základe mesiacov október a december.

$$\text{December} \quad 3\,025\,712 = FN + h * 3\,746\,624$$

$$\text{Október} \quad 1\,946\,214 = FN + h * 1\,224\,947 \quad (-)$$

$$1\,078\,498 = h * 2\,521\,677$$

$$h = 0,428087$$

Hodnota fixných nákladov pre rok 2017 bola nasledujúca.

$$FN = 1\,421\,831 \text{ €}$$

Rok 2018 bol analyzovaný na základe mesiacov február a november.

$$\text{Február} \quad 2\,275\,211 = FN + h * 3\,617\,467$$

$$\text{November} \quad 1\,396\,453 = FN + h * 1\,836\,981 \quad (-)$$

$$878\,758 = h * 1\,780\,486$$

$$h = 0,493550$$

Po zostavení rovníc bola dopočítaná hodnota fixných nákladov pre rok 2018.

$$FN = 489\,810 \text{ €}$$

Ročné nákladové funkcie pre sledované roky zostavené metódou dvoch období sú zachytené v nasledujúcej tabuľke (tabuľka 24).

Tabuľka 24: Výsledok metódy dvoch období (vlastné spracovanie)

	Nákladová funkcia
2016	$N = 470\,177 + 0,858657 * Q$
2017	$N = 1\,421\,831 + 0,428087 * Q$
2018	$N = 489\,810 + 0,493550 * Q$

8.3 Regresná analýza

Poslednou použitou metódou je regresná analýza, ktorá je považovaná za najspoľahlivejšiu metódu zisťovania nákladových funkcií. Rovnako ako pri predchádzajúcich metódach boli zostavené nákladové funkcie pre jednotlivé roky. Následne bola zostavená aj nákladová funkcia pre celé analyzované obdobie. Náklady spoločnosti predstavovali závisle premennú a tržby reprezentovali nezávisle premennú. Hodnoty mesačných nákladov a tržieb sú súčasťou príloh. (príloha IV) Pre analýzu dát a spoľahlivosť výpočtu bol využitý program Microsoft Excel. Následne boli, na základe výsledkov, zostavené nákladové funkcie.

Pre názornosť je v kapitole zapracovaný podrobný postup regresnej analýzy pre rok 2016. (tabuľka 25)

Tabuľka 25: Regresná analýza pre rok 2016 (vlastné spracovanie)

Regresná štatistika	
Násobné R	0,959157094
Hodnota spoľahlivosti R	0,919982331
Nastavená hodnota spoľahlivosti R	0,911980564
Chyba strednej hodnoty	166183,7753
Počet pozorovaní	12

Zo získaných výsledkov vidíme, že závislosť premenných tržby a náklady predstavuje takmer 0,96. Závislosť predstavuje korelačný koeficient, ktorý je v tabuľke 25 zobrazený v riadku násobné R. Pri danej hodnote je možné tvrdiť, že medzi premennými je priama závislosť.

Hodnota spoľahlivosti predstavovala takmer 92 %. Táto hodnota vyjadruje mieru správnosti výsledku.

Regresnou analýzou boli získané aj kľúčové hodnoty pre zostavenie nákladovej funkcie. (tabuľka 26) Hodnotu fixných nákladov predstavuje položka hranica a súbor X 1 vyjadruje hodnotu halierového ukazovateľa.

Tabuľka 26: Koeficienty pre rok 2016 (vlastné spracovanie)

	Koeficienty
Hranica	114124,6981
Súbor X 1	1,015579379

V priebehu sledovania nasledujúcich rokov bola zachytená klesajúca miera závislosti a hodnota spoľahlivosti. V roku 2017 bola zaznamenaná miera závislosti na úrovni 0,88. Hodnota spoľahlivosti regresie predstavovala 78 %. Z daných hodnôt je ešte možné tvrdiť, že medzi premennými existuje silná závislosť. Rok 2018 sa od predchádzajúcich rokov, výslednými hodnotami, výrazne líšil. V tomto roku klesla závislosť na úroveň 0,67. Hodnota spoľahlivosti taktiež značne znížila svoju hodnotu, a to na 44 %. V poslednom analyzovanom roku je zjavné, že výška nákladov bola, okrem tržieb, vo veľkej miere ovplyvnená aj inými faktormi.

Pokiaľ sa jedná o štatistickú významnosť modelov v analyzovaných rokoch, vo všetkých prípadoch boli signifikantné. Ich významnosť však v priebehu rokov klesala. Výsledné

nákladové funkcie pre vybranú spoločnosť v rokoch 2016, 2017 a 2018 boli zostavené a sú zobrazené v tabuľke 27.

Tabuľka 27: Výsledok regresnej analýzy (vlastné spracovanie)

	Nákladová funkcia	Závislosť	Spoľahlivosť
2016	$N = 114\,125 + 1,015579 * Q$	0,96	92%
2017	$N = 1\,083\,088 + 0,550124 * Q$	0,88	78%
2018	$N = 950\,604 + 0,344447 * Q$	0,67	44%

Pre porovnanie bola zostavená aj nákladová funkcia pre celé analyzované obdobie, zobrazujúca závislosť medzi celkovými nákladmi a celkovými tržbami. Výsledky regresie sú zobrazené nižšie (tabuľka 28).

Tabuľka 28: Regresná analýza pre analyzované obdobie (vlastné spracovanie)

Regresná štatistika	
Násobné R	0,805476872
Hodnota spoľahlivosti R	0,648792991
Nastavená hodnota spoľahlivosti R	0,638463373
Chyba strednej hodnoty	383770,4804
Počet pozorovaní	36

V tomto prípade predstavuje závislosť premenných tržby a náklady hodnotu 0,81. Mieru závislosti je teda možné hodnotiť ako silnú. Hodnota spoľahlivosti dosiahla pri celkovej analýze, ktorú tvorí 36 mesiacov, 65 %.

Hodnoty fixných nákladov a halierového ukazovateľa, ktoré sú potrebné na zostavenie nákladovej funkcie zachytáva tabuľka 29.

Tabuľka 29: Koeficienty pre analyzované obdobie (vlastné spracovanie)

	Koeficienty
Hranica	670410,6741
Súbor X 1	0,585712868

S uvedenými údajmi bolo možné pristúpiť k zostaveniu nákladovej funkcie. Pre celé analyzované obdobie 2016 – 2018 má nákladová funkcia nasledovný tvar.

$$N = 670\,411 + 0,585713 * Q \quad (12)$$

8.4 Porovnanie nákladových funkcií

Nasledujúca podkapitola sa zaoberá porovnaním nákladových funkcií, ktoré boli získané v predchádzajúcich častiach s využitím klasifikačnej analýzy, metódy dvoch období a regresnej analýzy. Pri zostavovaní nákladových funkcií boli využité hodnoty nákladov so zapracovaným návrhom na úpravu rozdelenia mzdových nákladov, ktoré bolo spomenuté v kapitole 7.2. Porovnanie jednotlivých rokov je zobrazené v nasledujúcej tabuľke (tabuľka 30).

Tabuľka 30: Porovnanie nákladových funkcií (vlastné spracovanie)

	Klasifikačná analýza	Metóda dvoch období	Regresná analýza
2016	$N = 1\,934\,169 + 0,98 * Q$	$N = 470\,177 + 0,86 * Q$	$N = 114\,125 + 1,02 * Q$
2017	$N = 2\,345\,424 + 0,96 * Q$	$N = 1\,421\,831 + 0,43 * Q$	$N = 1\,083\,088 + 0,55 * Q$
2018	$N = 2\,533\,421 + 0,66 * Q$	$N = 489\,810 + 0,49 * Q$	$N = 950\,604 + 0,34 * Q$

Z vyššie uvedeného porovnania je viditeľné, že výsledné nákladové funkcie sa s použitím rôznych metód líšia. Za najmenej spoľahlivú metódu je považovaná metóda dvoch období. Keďže táto metóda pracuje s extrémnymi hodnotami, poskytuje nepresné výsledné hodnoty. Za najspoľahlivejšiu metódu zostavenia nákladových funkcií je považovaná regresná analýza, ktorá však v prípade analyzovanej spoločnosti taktiež uvádzala rozdielne hodnoty fixných nákladov. V roku 2016 boli zaznamenané zmeny hlavne vo výške fixných nákladov, hodnota halierového ukazovateľa kolísala v podobných hodnotách. Rok 2017 zaznamenal vo všetkých troch metódach najpodobnejšie odhady fixných nákladov. Preto je možné usudzovať, že v tomto roku boli dosiahnuté presnejšie výsledky, než v ostatných rokoch. V poslednom sledovanom roku sú taktiež viditeľné výraznejšie zmeny v položke fixné náklady a taktiež klesajúca hodnota halierového ukazovateľa.

Nákladové funkcie sú v podstate odhadom fixných nákladov, preto je potrebné brať ich s istou rezervou. Pri ich zostavovaní môžu vnikať rôzne odchýlky, ktoré mohli vzniknúť aj kolísaním a nestabilným vývojom mesačných hodnôt sledovaných veličín. V prípade vybranej spoločnosti boli rozdielne hodnoty fixných nákladov spôsobené neustále sa meniacou štruktúrou a výškou nákladov.

9 ANALÝZA BODU ZVRATU

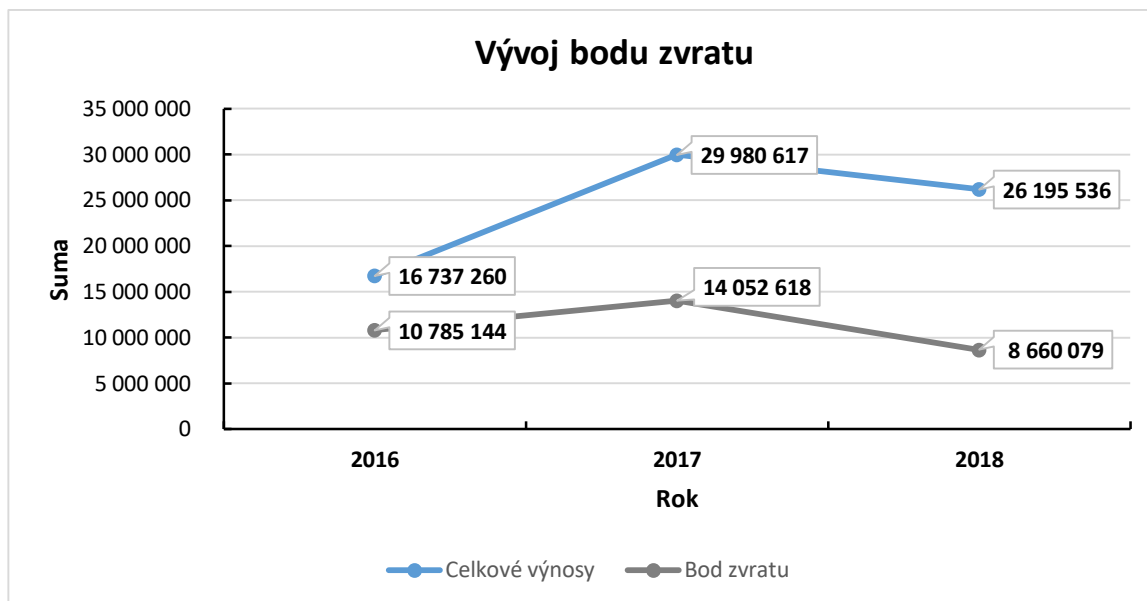
Nasledujúca kapitola sa zaoberá výpočtom a stanovením bodu zvratu pre sledované roky. Pri určovaní bodu zvratu boli použité hodnoty, ktoré boli získané predchádzajúcou analýzou, alebo boli poskytnuté spoločnosťou. Spoločnosť, ako už bolo spomenuté, poskytuje svoje služby prostredníctvom projektov, ktoré majú jedinečný charakter. Pri výpočte bol teda použitý halierový ukazovateľ, ktorý bol získaný ako podiel variabilných nákladov a celkových výnosov. Súčasťou tejto kapitoly je aj výpočet a určenie bezpečnostného koeficientu, ktorý určuje vzdialenosť celkových výnosov od bodu zvratu.

Vybraná spoločnosť sa v daných rokoch nachádzala nad úrovňou bodu zvratu. Z výpočtu bodu zvratu (tabuľka 31) je zrejmé, že výška bodu zvratu sa v analyzovaných rokoch menila a mala kolísavú tendenciu. V roku 2017 sa hodnota bodu zvratu, v porovnaní s rokom 2016, výraznejšie zvýšila. Toto zvýšenie bolo samozrejme ovplyvnené značným rastom variabilných nákladov, nepatrným zvýšením fixných nákladov, ale aj podstatným zvýšením výnosov spoločnosti. Podľa získaných hodnôt v jednotlivých rokoch je zjavné, že spoločnosti sa najviac darilo v roku 2018, v ktorom variabilné náklady zaznamenali výrazný pokles, zatiaľ čo výnosy len nenápadne znížili svoju výšku. Hodnota bodu zvratu bola v tomto roku najnižšia. Najpriaznivejšie hospodárenie potvrdzuje aj vykazovaný zisk z roku 2018 (tabuľka 6), ktorý bol v sledovaných rokoch najvyšší. Naopak rok 2016 nebol pre spoločnosť, v porovnaní s rokom 2018, tak priaznivý. Spoločnosť sa síce nachádzala nad bodom zvratu, ale rozdiel bol v porovnaní s ostatnými rokmi nepatrný, čo sa odráža aj na výške vykazovaného zisku v tomto roku.

Tabuľka 31: Výpočet bodu zvratu (vlastné spracovanie)

(v EUR)	2016	2017	2018
Celkové výnosy	16 737 260	29 980 617	26 195 536
Fixné náklady	1 934 169	2 345 424	2 533 421
Variabilné náklady	13 735 660	24 976 763	18 532 289
Halierový ukazovateľ	0,820664	0,833097	0,707460
Bod zvratu	10 785 144	14 052 618	8 660 079

Vývoj bodu zvratu, v porovnaní s vývojom celkových výnosov, je pre lepšiu predstavu a porovnanie zobrazený aj v nasledujúcom grafe (obrázok 19). Spoločnosť sa svojou činnosťou v sledovaných rokoch postupne vzdŕaľovala úrovni bodu zvratu.

Obrázok 19: Vývoj bodu zvratu (vlastné spracovanie)

9.1 Bezpečnostný koeficient

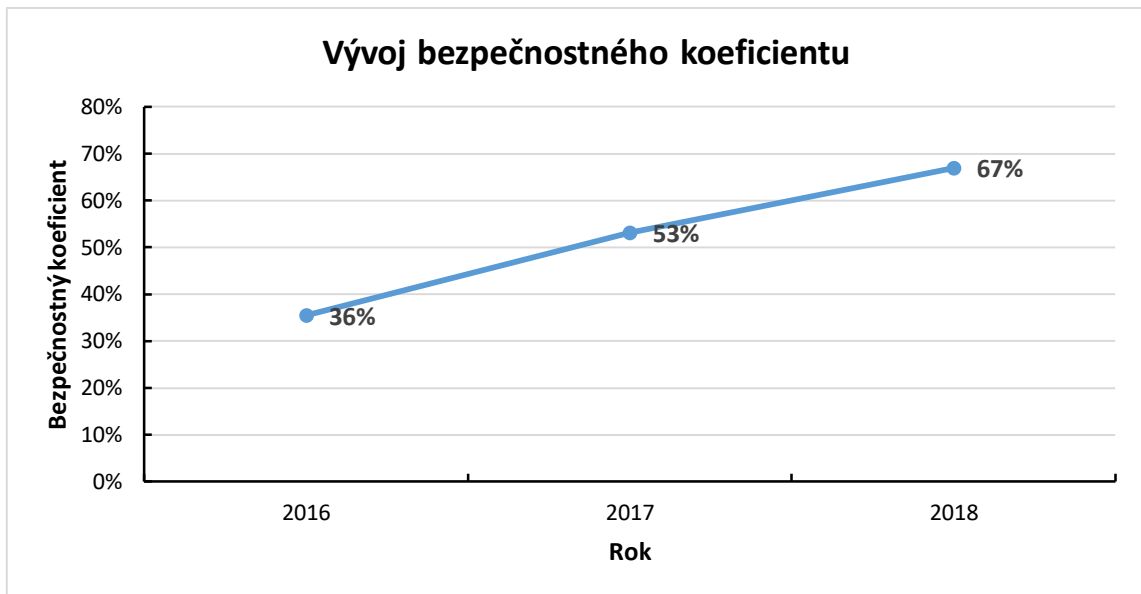
Na základe predchádzajúcich výpočtov je v nasledujúcej časti určený bezpečnostný koeficient vybranej spoločnosti pre sledované obdobie. Tento koeficient určuje ako ďaleko sa hodnota produkcie spoločnosti nachádza od bodu zvratu.

Výpočtom bezpečnostného koeficientu (tabuľka 32) bolo zistené, že bezpečnostný koeficient v sledovaných rokoch rástol a v roku 2018 dosiahol úroveň až 67 %. V porovnaní s rokom 2016, kde bezpečnostný koeficient predstavoval 36 %, ide o veľmi pozitívny pokrok. Z vývoja sledovaného obdobia sa dá predpokladať, že spoločnosti v nasledujúcich rokoch nehrozia výraznejšie problémy a aj naďalej bude vykazovať zisk, keďže sa nachádza výrazne nad bodom zvratu.

Tabuľka 32: Výpočet bezpečnostného koeficientu (vlastné spracovanie)

	2016	2017	2018
Celkové výnosy	16 737 260	29 980 617	26 195 536
Bod zvratu	10 785 144	14 052 618	8 660 079
Bezpečnostný koeficient	36%	53%	67%

Zreteľný nárast bezpečnostného koeficientu v analyzovanom období je zachytený aj v nasledujúcom grafe (obrázok 20).

Obrázok 20: Vývoj bezpečnostného koeficientu (vlastné spracovanie)

Plynulý nárast hodnoty bezpečnostného koeficientu, ako už bolo spomenuté, predstavuje pre spoločnosť veľmi pozitívnu skutočnosť. Analyzovanej spoločnosti sa v sledovaných rokoch darilo a svojou činnosťou sa neustále vzdŕaľovala bodu zvratu. Medziročne dochádzalo k neustálemu nárastu tržieb, a tým sa hodnota bezpečnostného koeficientu zvyšovala. Zo zistených skutočností, ktoré vyplývajú aj z vyššie uvedeného grafu (obrázok 20), je evidentné, že spoločnosti v ďalšom období nehrozia komplikácie, ktoré by výraznejšie ovplyvnili jej činnosť a aj naďalej bude dosahovať zisk.

10 ZHRNUTIE ANALÝZY NÁKLADOV A ODPORUČENIE PRE SPOLOČNOSŤ

Posledná kapitola praktickej časti obsahuje zhrnutie nákladovej analýzy vybranej spoločnosti, ktorej vypracovanie bolo hlavným cieľom bakalárskej práce. Analýza bola vypracovaná pre roky 2016 – 2018. Druhá časť kapitoly bude venovaná odporučeniam pre spoločnosť v oblasti riadenia nákladov.

10.1 Zhrnutie analýzy nákladov

Úvod praktickej časti bol venovaný charakteristike vybranej spoločnosti, pre ktorú bola nákladová analýza spracovávaná. Súčasťou kapitoly bolo, okrem základných charakteristík a analýzy majetkovej a finančnej štruktúry, i zachytenie rastúceho počtu zamestnancov, ktorých počet na konci analyzovaného obdobia predstavoval 86 zamestnancov. V sledovanom období zaznamenala spoločnosť i výraznejší nárast výsledku hospodárenia a priaznivé zvýšenie objemu tržieb, kde zaznamenali najväčší nárast tržby z realizovaných projektov, ktoré predstavujú hlavnú činnosť analyzovanej spoločnosti.

Hlavnú časť praktickej časti predstavovala analýza nákladov. Celková výška nákladov, z hľadiska druhového členenia, mala kolísavú tendenciu. Kým medzi rokmi 2016 a 2017 bol zaznamenaný nárast až o 77 %, následne v roku 2018 výška nákladov klesla o 14 %. Keďže medzi hlavné ciele takmer každej firmy patrí znižovanie nákladov, je možné vývoj v roku 2018 označiť za chcený a priaznivý, nakoľko pokles nákladov bol sprevádzaný rastom tržieb. Najvýznamnejšiu nákladovú položku predstavovala výkonová spotreba, ktorej podiel na celkových nákladoch predstavoval približne 80 % a v priebehu analyzovaných rokov kolísala, medziročný nárast 93 % nasledoval miernejší pokles o 19 %. Ďalšiu významnejšiu položku predstavovali mzdové náklady, ktorých podiel predstavoval približne 15 %. Táto položka, na rozdiel od výkonovej spotreby, v analyzovaných rokoch postupne zvyšovala svoju hodnotu. Vzhľadom na zvyšujúci sa počet zamestnancov, bol tento nárast očakávaný.

Následne boli náklady analyzované z hľadiska ich závislosti na zmene objemu výkonov. V tejto časti došlo k očisteniu od nákladových položiek, ktoré nebolo možné presne špecifikovať ako fixné či variabilné. Zároveň tu došlo k rozdeleniu mzdových nákladov podľa podielu zamestnancov podieľajúcich sa na realizácii projektov a na zamestnancov pracujúcich v administratíve a vedenie spoločnosti. V analyzovanom období vykazovali fixné náklady len mierny nárast a nemenili sa skokom. Naopak variabilné náklady menili

svoju výšku a v analyzovanom období kolísali. Medzi rokmi 2016 a 2017 zaznamenali zreteľný nárast o 88 % a v poslednom analyzovanom roku pokles o 26 %. Táto skutočnosť bola pre spoločnosť priaznivá, nakoľko sa jej podarilo znížiť náklady, ktoré sú spojené s realizáciou jednotlivých projektov.

Ďalšia kapitola praktickej časti bola zameraná na zostavovanie nákladových funkcií s využitím údajov, ktoré boli z časti poskytnuté spoločnosťou a z časti získané predchádzajúcou analýzou. Na zostavenie nákladových funkcií boli použité tri metódy. Klasifikačná analýza, metóda dvoch období a regresná analýza. Výsledné nákladové funkcie boli v závere kapitoly porovnané. Vzhľadom k použitiu rozdielnych metód, meniacej sa štruktúre a nestabilnému vývoju nákladov vznikli medzi výslednými nákladovými funkciami rozdiely. Najmenšie rozdiely odhadu fixných nákladov boli získané v roku 2017 a preto sa tieto hodnoty považujú za najpresnejšie.

V závere praktickej časti došlo k určeniu bodu zvratu spoločnosti. V analyzovanom období mal bod zvratu kolísavú tendenciu. Podstatné však je, že spoločnosti sa počas sledovaných rokov darilo udržiavať bod zvratu na úrovni, ktorá prispievala k dobrému a stabilnému postaveniu spoločnosti. Bod zvratu bol doplnený aj výpočtom bezpečnostného koeficientu, ktorý znázornil vzdialenosť spoločnosti od bodu zvratu. Bezpečnostný koeficient zaznamenával v analyzovanom období taktiež priaznivú výšku a jeho hodnota sa postupne zvyšovala. Tieto skutočnosti napomáhajú spoločnosti v udržaní priaznivej situácie a pri podobnom vývoji nevyvolávajú obavy z možných problémov v budúcich obdobiach.

10.2 Odporúčenie pre spoločnosť

Na základe vykonanej analýzy boli pre vybranú spoločnosť navrhnuté tieto odporúčenia v oblasti riadenia nákladov.

V rámci rozdelenia a analýzy nákladov podľa nákladových druhov bolo zistené, že okrem výkonovej spotreby, majú značné zastúpenie aj osobné náklady. V sledovanom období hodnota osobných nákladov postupne narastala. Osobné náklady predstavujú položku, ktorú môže podnik do istej miery ovplyvniť a pristúpiť ku krokom, ktoré prispievajú k zníženiu nákladov do nej spadajúcich. Vhodným riešením je určite vyššia automatizácia výroby pri činnostiach, ktoré to umožňujú. Odporúča sa aby spoločnosť zvážila túto možnosť a využila priestor pre zníženie nákladov na zamestnancov. Samozrejme je potrebné prihliadať aj na činnosť, ktorej sa analyzovaná spoločnosť venuje. Pri realizácií projektov je určite potrebná vysoká miera ľudskej práce, no v istých fázach realizácie môžu značnú časť práce odvieť

stroje na to určené. Obstaranie a zavádzanie nových strojov so sebou samozrejme prinesie aj vyššie náklady, ale ich efektívne využívanie môže uľahčiť priebeh zákaziek a prispieť k rozvoju spoločnosti.

Spoločnosti vždy usilujú o zníženie výrobných nákladov. V prípade variabilných nákladov je podstatne jednoduchšie odhaľovať priestor pre ich optimalizáciu, v porovnaní s fixnými nákladmi. V poslednom analyzovanom roku bol zachytený veľmi pozitívny vývoj a náklady spojené s realizáciou projektov sa znížili. No napriek tomu, nie je momentálne možné túto skutočnosť prezentovať ako trvalé zníženie výrobných nákladov a neustále pracovať na ich znižovaní. V prípade analyzovanej spoločnosti, v ktorej má každý realizovaný projekt jedinečný charakter, sa určite nejedná o jednoduchú úlohu, no v prípade úspechu môže táto zmena zabezpečiť spoločnosti veľkú konkurenčnú výhodu. Znižovanie nákladov však nemôže byť na úkor kvality, ktorá si aj napriek nižším nákladom musí udržať požadovanú úroveň.

Na základe klasifikačnej analýzy, pri ktorej boli náklady spoločnosti rozdelené na fixné a variabilné, bolo zistené, že hodnota fixných nákladov každým rokom rástla. Nejednalo sa o výrazné zmeny skokom, no napriek tomu sa odporúča spoločnosti zvýšená pozornosť. Je dôležité mať lepší prehľad o položkách, ktoré svojimi zmenami vyvolávajú rast fixných nákladov. Spoločnosť by taktiež mala byť pripravená na skokový nárast fixných nákladov, vzhľadom na plánovanú výstavbu budovy, do ktorej sa spoločnosť presunie. V súčasnej dobe spoločnosť vykonáva svoju činnosť v prenajatých priestoroch. S postupným rozvojom spoločnosti a rastom počtu zákaziek sa terajšie priestory stávajú čoraz menej vyhovujúcimi a môžu mať negatívny vplyv na efektívnosť, preto sa analyzovaná spoločnosť rozhodla pre tento krok. Vlastné priestory síce odbúrajú náklady v podobe prenájmu, ale prinesú so sebou náklady spojené s prevádzkou budovy, ktoré budú samozrejme vyššie. Spoločnosť by toto navýšenie mala brať do úvahy a zabezpečiť sa, že rast nákladov neovplyvní spoločnosť v negatívnom smere.

Ďalšie odporúčenie, jediné, ktoré bolo zapracované ako súčasť vykonanej analýzy nákladov, sa týkalo vnímania položky mzdových nákladov. V súčasnej dobe je vo vybranej spoločnosti nahliadané na mzdové náklady ako na fixnú položku. Tak s ňou bolo zo začiatku aj pracované. Po zostavení analýzy a získaní výsledkov bolo zistené, že vysoká čiastka mzdových nákladov, ktoré nie sú rozdelené na fixnú a variabilnú časť, má negatívny vplyv na zostavovanie analýz a ich výpovednú hodnotu. So súčasným vnímaním tejto nákladovej položky mali získané výsledky a zostavené nákladové funkcie minimálnu výpovednú

hodnotu a nespĺňali úcel, ku ktorému boli zostavené. Na základe tohto zistenia bolo spoločnosti navrhnuté rozdelenie objemu mzdových nákladov, podľa podielu zamestnancov pracujúcich pri realizácii zákaziek, na variabilnú zložku a podľa podielu vedenia firmy a zamestnancov pracujúcich v oblasti administratívy, na fixnú zložku. Výsledné rozdelenie, ktoré bolo spoločnosti odporúčané predstavovalo 70 % mzdových nákladov ako variabilnú časť a 30 % ako fixnú časť. Rozdelenie mzdových nákladov podľa tohto kľúča nie je, samozrejme, jediným možným riešením. Pokiaľ navrhnutý spôsob spoločnosti v niektorých ohľadoch nevyhovuje, podrobnejšou analýzou mzdových nákladov je možné nájsť inú alternatívu. Ďalšími riešeniami by sa mohol zaoberať kvalifikovaný pracovník, do ktorého kompetencie spadajú mzdy zamestnancov. Zapracovanie tohto odporúčenia a jeho následné využitie v ďalších obdobiach bude mať priaznivý vplyv na zostavovanie prognóz, plánov a odhadov možného vývoja, ktoré sú podstatnou súčasťou riadenia spoločnosti.

Je všeobecne známe, že medzi najdôležitejšie hodnoty, ktorých súčasný stav a budúci vývoj sleduje každá spoločnosť, patria náklady a tržby. Toto odporúčenie bolo formulované na základe výsledkov regresnej analýzy v sledovanom období, z ktorých bolo viditeľné, že závislosť medzi nákladmi a tržbami v priebehu obdobia klesala. Spoločnosť by v každom období mala venovať dostatočný priestor tvorbe plánov a odhadov na daný rok. Tieto odhady by sa mali odrážať od vývoja položiek v predchádzajúcich obdobiach. Pomocou týchto výsledkov je nasledovne možné smerovať činnosť spoločnosti tak, ako je žiadúce. V prvých rokoch analýzy mohla spoločnosť pri odhade tržieb vychádzať z odhadu nákladov, vzhľadom na podobný vývoj. Ďalšie roky už v odhadoch nebudú tak jednoznačné. Protichodný vývoj položiek nákladov a tržieb vyžaduje, aby spoločnosť v ďalších obdobiach venovala zvláštnu pozornosť ako odhadu nákladov, tak odhadu tržieb. Vývoj, ktorý bol zaznamenaný v poslednom analyzovanom roku je veľmi pozitívny. Zlá orientácia vo vývoji nákladov a tržieb môže mať, ale za následok voľbu nesprávnych rozhodnutí, ktoré môžu spoločnosť negatívne ovplyvniť a spôsobiť zbytočné problémy. Je potrebné aby mal podnik prehľad o možnom vývoji hospodárenia, aby bol schopný pružne reagovať na novovzniknuté situácie.

Na základe vykonanej analýzy je možné predpokladať, že za priaznivých podmienok sa bude spoločnosť aj naďalej vyvíjať pozitívnym smerom a pokračovať v dosahovaní kladných výsledkov hospodárenia. Vzhľadom na dosiahnuté hodnoty vypočítaných ukazovateľov je taktiež možné sa domnievať, že vybraná spoločnosť je pripravená a schopná ustáť aj možný výskyt krízových situácií. Je ale dôležité podotknúť, že napriek pozitívnej

situácií, v ktorej sa spoločnosť nachádza, je potrebné priestor pre optimalizáciu a zlepšenie nachádzať a využívať včas, v období, kedy má podnik možnosť. Pozitívny vplyv týchto zmien pocíti spoločnosť najmä v problémových situáciách, ktoré môžu činnosť podniku značne skomplikovať.

ZÁVER

Cieľom bakalárskej práce bolo vypracovanie nákladovej analýzy pre vybranú spoločnosť, ktorá bola spracovaná na základe výročných správ, výkazov a iných interných dokumentov poskytnutých spoločnosťou. Jednalo sa o zmapovanie súčasnej situácie v oblasti nákladov a ich riadenia, ktoré smerovalo k nasledovným odporúčaniam, zameraným na zlepšenie súčasnej situácie. Stanovené ciele práce sa podarilo splniť. Analyzovaným obdobím boli roky 2016 – 2018.

Teoretické poznatky, ktoré boli získané pri spracovávaní teoretickej časti predstavovali dôležitý základ, na ktorom nákladová analýza stojí.

V priebehu analýzy boli odhaľované rôzne skutočnosti, ktoré sa netýkali len riadenia nákladov, ale i ostatných oblastí, ktoré ponúkli ucelenejší obraz o celkovej situácii spoločnosti. Pri analyzovaní jednotlivých nákladových položiek boli zaznamenané neustále zmeny, nie len v štruktúre celkových nákladov, ale aj v ich výške. Tieto zmeny značne ovplyvňovali určitú časť výsledkov.

Náklady boli rozdelené z dvoch hľadísk, ktoré ponúkli informácie o jednotlivých nákladových druhoch a ďalej o fixných a variabilných nákladoch. Pri rozdelení nákladov z hľadiska objemu výroby bolo navrhnuté nové rozdelenia nákladovej položky mzdových nákladov. Takto navrhnuté rozdelenie nákladov vytvorilo priestor pre získanie kvalitnejších výsledkov použitých metód. Na základe spojenia získaných údajov a ďalších informácií poskytnutých spoločnosťou boli pre spoločnosť zostavené nákladové funkcie, ktoré okrem iného vyjadrili aj závislosť medzi ukazovateľmi nákladov a tržieb. Po zostavení nákladových funkcií pre jednotlivé roky a celé sledované obdobie bola spracovaná analýza bodu zvratu, ktorá bola doplnená výpočtom bezpečnostného koeficientu. Získané výsledky analýzy sa stali podkladom pre formuláciu záveru a odporúčaní pre spoločnosť.

Nákladová analýza poskytuje spoločnosti lepší prehľad v nákladoch, vo vývoji a zmenách. Na základe výsledkov je možné predpokladať možný vývoj v budúcich obdobiach a podobnú štruktúru by spoločnosť mohla zvoliť aj pri analýze ďalších období. Vybraná spoločnosť sa v analyzovanom období nachádzala v dobre finančnej situácii, bez očakávaných ťažkostí. Jednotlivé odporúčania, ktoré boli v práci formulované však môžu spoločnosť doviest k efektívnejšiemu riadeniu nákladov.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

ČIŽINSKÁ, Romana, 2018. *Základy finančního řízení podniku*. Praha: Grada, 240 s. ISBN 978-802-7101-948.

DRURY, Colin, 2015. *Management and cost accounting*. Ninth edition. Andover: Cengage Learning, 827 s. ISBN 978-1-4080-9393-1.

FIBÍROVÁ, Jana, Libuše ŠOLJAKOVÁ a Jaroslav WAGNER, 2007. *Nákladové a manažerské účetnictví*. Praha: ASPI, 430 s. ISBN 978-807-3572-990.

FIBÍROVÁ, Jana a kol., 2019. *Manažerské účetnictví: nástroje a metody*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 414 s. ISBN 978-80-7598-486-9.

HRADECKÝ, Mojmír, Jiří LANČA a Ladislav ŠIŠKA, 2008. *Manažerské účetnictví*. Praha: Grada, 259 s. ISBN 978-802-4724-713.

KOCMANOVÁ, Alena, 2013. *Ekonomické řízení podniku*. Praha: Linde Praha, 358 s. ISBN 978-807-2019-328.

KRÁL, Bohumil, 2018. *Manažerské účetnictví*. 4. rozšířené a aktualizované vydání. Praha: Management Press, 791 s. ISBN 978-807-2615-681.

MAJDÚCHOVÁ, Helena a Daniela RYBÁROVÁ, 2019. *Podnikové hospodárstvo pre manažérov*. Bratislava: Wolters Kluwer SR, 272 s. ISBN 978-80-571-0035-5.

MARTINOVIČOVÁ, Dana, Miloš KONEČNÝ a Jan VAVŘINA, 2014. *Úvod do podnikové ekonomiky*. Praha: Grada, 208 s. ISBN 978-802-4753-164.

PAPULA, Ján, 2017. *Manažerska ekonomika ako teória obohacovaná skúsenosťami a trendmi v manažmente*. Praha: Wolters Kluwer, 258 s. ISBN 978-80-7552-807-0.

PONIŠČIAKOVÁ, Oľga a Martina GOGOLOVÁ, 2017. *Podnikový controlling*. Žilina: Žilinská univerzita v Žiline, 219 s. ISBN 978-80-554-1320-4.

POPESKO, Boris a Šárka PAPADAKI, 2016. *Moderní metody řízení nákladů: jak dosáhnout efektivního vynakládání nákladů a jejich snížení*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 263 s. ISBN 978-802-4757-735.

SEDLÁK, Mikuláš a kol., 2010. *Podnikové hospodárstvo*. Bratislava: Iura Edition, 352 s. ISBN 978-808-8078-317-4.

SCHOLLEOVÁ, Hana, 2017. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada, 271. ISBN 978-802-7104-130.

SYNEK, Miloslav, 2011. *Manažerská ekonomika*. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 471 s. ISBN 978-802-4734-941.

SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ, 2015. *Podniková ekonomika*. 6., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 526 s. ISBN 978-807-4002-748.

TASCHNER, Andreas a Michel CHARIFZADEH, 2016. *Management and cost accounting: tools and concepts in an Central European context*. Weinheim: Wiley-VCH, 304 s. ISBN 978-3-527-50822-8.

TAUŠL PROCHÁZKOVÁ, Petra a Eva JELÍNKOVÁ, 2018. *Podniková ekonomika – klíčové oblasti*. Praha: Grada, 255 s. ISBN 978-802-7106-899.

VOCHOZKA, Marek a Petr MULAČ, 2012. *Podniková ekonomika*. Praha: Grada, 570 s. ISBN 978-802-4743-721.

Ostatné zdroje:

Interné materiály spoločnosti

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK

DHM	Dlhodobý hmotný majetok
DNF	Dlhodobá nákladová funkcie
DNM	Dlhodobý nehmotný majetok
KFM	Krátkodobý finančný majetok
KNF	Krátkodobá nákladová funkcia
ROA	Return on Assets (rentabilita aktív)
ROE	Return on Equity (rentabilita vlastného kapitálu)
ROS	Return on Sale (rentabilita tržieb)
BZ	Bod zvratu
FN	Fixné náklady
HR	Hrubé rozpätie
kB	Koeficient bezpečnosti
VH	Výsledok hospodárenia
VN	Variabilné náklady
vn	Jednotkové variabilné náklady
h	Halierový ukazovateľ
Q	Objem výroby (tržieb)

ZOZNAM OBRÁZKOV

<i>Obrázok 1: Poňatie nákladov (Popesko a Papadaki, 2016, s. 28)</i>	12
<i>Obrázok 2: Priebeh alokácie nákladov (Poniščiaková a Gogolová, 2017, s. 109)</i>	18
<i>Obrázok 3: Náklady v závislosti na objeme výkonov (Papula, 2017, s. 108).....</i>	19
<i>Obrázok 4: Zmena fixných nákladov pri rozšírení kapacity (Papula, 2017, s. 108)</i>	20
<i>Obrázok 5: Vývoj fixných a variabilných nákladov (Papula, 2017, s. 109).....</i>	21
<i>Obrázok 6: Dlhodobá nákladová funkcia – tvar U (Synek, 2011, s. 92).....</i>	24
<i>Obrázok 7: Dlhodobá nákladová funkcia – tvar L (Synek, 2011, s. 93)</i>	24
<i>Obrázok 8: Dlhodobá nákladová funkcia – tvar hyperboly (Synek, 2011, s. 93)</i>	25
<i>Obrázok 9: Bodový diagram (Synek, 2011, s. 97).....</i>	27
<i>Obrázok 10: Graf bodu zvratu (Papula, 2017, s. 113).....</i>	30
<i>Obrázok 11: Bod zvratu s využitím hrubého rozpätia (Scholleová, 2017, s. 51).....</i>	31
<i>Obrázok 12: Organizačná štruktúra vybranej spoločnosti (interné zdroje spoločnosti)</i>	36
<i>Obrázok 13: Vývoj výsledku hospodárenia za roky 2016 – 2018 (vlastné spracovanie)</i>	41
<i>Obrázok 14: Výkonová spotreba spoločnosti 2016 – 2018 (vlastné spracovanie)</i>	47
<i>Obrázok 15: Osobné náklady spoločnosti 2016 – 2018 (vlastné spracovanie).....</i>	48
<i>Obrázok 16: Finančné náklady spoločnosti 2016 – 2018 (vlastné spracovanie)</i>	49
<i>Obrázok 17: Fixné a variabilné náklady spoločnosti 2016 – 2018 (vlastné spracovanie) .</i>	51
<i>Obrázok 18: Vývoj halierového ukazovateľa (vlastné spracovanie)</i>	53
<i>Obrázok 19: Vývoj bodu zvratu (vlastné spracovanie)</i>	60
<i>Obrázok 20: Vývoj bezpečnostného koeficientu (vlastné spracovanie)</i>	61

ZOZNAM TABULIEK

<i>Tabuľka 1: Vývoj počtu zamestnancov spoločnosti (vlastné spracovanie)</i>	36
<i>Tabuľka 2: Majetková štruktúra spoločnosti (vlastné spracovanie)</i>	37
<i>Tabuľka 3: Horizontálna a vertikálna analýza majetku spoločnosti (vlastné spracovanie)</i>	38
<i>Tabuľka 4: Finačná štruktúra spoločnosti (vlastné spracovanie)</i>	39
<i>Tabuľka 5: Horizontálna a vertikálna analýza finančnej štruktúry (vlastné spracovanie)</i>	40
<i>Tabuľka 6: Vývoj výsledku hospodárenia spoločnosti (vlastné spracovanie)</i>	41
<i>Tabuľka 7: Štruktúra tržieb spoločnosti (interné zdroje spoločnosti)</i>	42
<i>Tabuľka 8: Percentuálna vyjadrenie a vývoj tržieb (vlastné spracovanie)</i>	42
<i>Tabuľka 9: Rentabilita spoločnosti (vlastné spracovanie)</i>	43
<i>Tabuľka 10: Cash flow z prevádzkovej činnosti (vlastné spracovanie)</i>	43
<i>Tabuľka 11: Cash flow z investičnej činnosti (vlastné spracovanie)</i>	44
<i>Tabuľka 12: Cash flow z finančnej činnosti (vlastné spracovanie)</i>	44
<i>Tabuľka 13: Cash flow za obdobie 2016-2018 (vlastné spracovanie)</i>	44
<i>Tabuľka 14: Druhé členenie nákladov spoločnosti (vlastné spracovanie)</i>	45
<i>Tabuľka 15: Vertikálna a horizontálna analýza nákladov (vlastné spracovanie)</i>	46
<i>Tabuľka 16: Štruktúra osobných nákladov spoločnosti (vlastné spracovanie)</i>	47
<i>Tabuľka 17: Štruktúra finančných nákladov spoločnosti (vlastné spracovanie)</i>	49
<i>Tabuľka 18: Náklady podľa závislosti na zmene objemu výroby (vlastné spracovanie)</i>	50
<i>Tabuľka 19: Analýza fixných a variabilných nákladov spoločnosti (vlastné spracovanie)</i> .	50
<i>Tabuľka 20: Štruktúra variabilných nákladov spoločnosti (vlastné spracovanie)</i>	52
<i>Tabuľka 21: Štruktúra fixných nákladov spoločnosti (vlastné spracovanie)</i>	52
<i>Tabuľka 22: Pomocná tabuľka pre zostavenie nákladových funkcií (vlastné spracovanie)</i>	53
<i>Tabuľka 23: Výsledok klasifikačnej analýzy (vlastné spracovanie)</i>	54
<i>Tabuľka 24: Výsledok metódy dvoch období (vlastné spracovanie)</i>	55
<i>Tabuľka 25: Regresná analýza pre rok 2016 (vlastné spracovanie)</i>	56
<i>Tabuľka 26: Koeficienty pre rok 2016 (vlastné spracovanie)</i>	56
<i>Tabuľka 27: Výsledok regresnej analýzy (vlastné spracovanie)</i>	57
<i>Tabuľka 28: Regresná analýza pre analyzované obdobie (vlastné spracovanie)</i>	57
<i>Tabuľka 29: Koeficienty pre analyzované obdobie (vlastné spracovanie)</i>	57
<i>Tabuľka 30: Porovnanie nákladových funkcií (vlastné spracovanie)</i>	58
<i>Tabuľka 31: Výpočet bodu zvratu (vlastné spracovanie)</i>	59
<i>Tabuľka 32: Výpočet bezpečnostného koeficientu (vlastné spracovanie)</i>	60

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha P I: Výkaz ziskov a strát pre rok 2016

Príloha P II: Výkaz ziskov a strát pre rok 2017

Príloha P III: Výkaz ziskov a strát pre rok 2018

Príloha P IV: Mesačné hodnoty nákladov a tržieb pre roky 2016 - 2018

PRÍLOHA P I: VÝKAZ ZISKOV A STRÁT PRE ROK 2016

Označenie	Text	Číslo riadku	Skutočnosť (v EUR)	
			Bežné účtovné obdobie	Minulé účtovné obdobie
a	b	c	1	2
*	Čistý obrat (časť účt. tr. 6 podľa zákona)	1	14 053 689	17 135 872
**	Výnosy z hospodárskej činnosti spolu súčet (r. 03 až r. 09)	2	16 599 384	17 064 164
I.	Tržby z predaja tovaru (604, 607)	3		
II.	Tržby z predaja vlastných výrobkov (601)	4		
III.	Tržby z predaja služieb (602, 606)	5	13 962 005	17 071 821
IV.	Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob (+/-) (účtová skupina 61)	6	2 518 425	-98 142
V.	Aktivácia (účtová skupina 62)	7		
VI.	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku, dlhodobého hmotného majetku a materiálu (641, 642)	8	112 108	76 444
VII.	Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti (644, 645, 646, 648, 655, 657)	9	6 846	14 041
**	Náklady na hospodársku činnosť spolu r. 11 + r. 12 + r. 13 + r.14 + r. 15 + r. 20 + r. 21 + r. 24 + r. 25 + r. 26	10	15 986 154	15 836 912
A.	Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru (504, 507)	11		
B.	Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok (501, 502, 503)	12	6 296 129	6 955 320
C	Opravné položky k zásobám (+/-) (505)	13		
D.	Služby (účtová skupina 51)	14	6 383 836	6 026 798
E.	Osobné náklady (r. 16 až r. 19)	15	2 919 386	2 450 012
E.1.	Mzdové náklady (521, 522)	16	2 135 374	1 847 181
2.	Odmeny členom orgánov spoločnosti a družstva (523)	17		
3.	Náklady na sociálne poistenie (524, 525, 526)	18	733 359	605 605
4.	Sociálne náklady (527, 528)	19	50 653	-2 774
F.	Dane a poplatky (účtová skupina 53)	20	13 403	27 140
G.	Odpisy a opravné položky k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku (r. 22 + r. 23)	21	314 953	250 906
G.1.	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku (551)	22	314 953	250 906
2.	Opravné položky k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku (+/-) (553)	23		
H.	Zostatková cena predaného dlhodobého majetku a predaného materiálu (541, 542)	24	13 886	
I.	Opravné položky k pohľadávkam (+/-) (547)	25		
J.	Ostatné náklady na hospodársku činnosť (543, 544, 545, 546, 548, 549, 555, 557)	26	44 561	126 736
***	Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti (+/-) (r. 02 - r. 10)	27	613 230	1 227 252
*	Pridaná hodnota (r. 03 + r. 04 + r. 05 + r. 06 + r. 07) - (r. 11 + r. 12 + r. 13 + r. 14)	28	3 800 465	3 991 561
**	Výnosy z finančnej činnosti spolu r. 30 + r. 31 + r. 35 + r. 39 + r. 42 + r. 43 + r. 44	29	137 876	324 677

Označenie	Text	Číslo riadku	Skutočnosť (v EUR)	
			Bežné účtovné obdobie	Minulé účtovné obdobie
a	b	c	1	2
VIII.	Tržby z predaja cenných papierov a podielov (661)	30		
IX.	Výnosy z dlhodobého finančného majetku súčet (r. 32 až r. 34)	31		
IX.1.	Výnosy z cenných papierov a podielov od prepojených účtovných jednotiek (665A)	32		
2.	Výnosy z cenných papierov a podielov v podielovej účasti okrem výnosov prepojených účtovných jednotiek (665A)	33		
3.	Ostatné výnosy z cenných papierov a podielov (665A)	34		
X.	Výnosy z krátkodobého finančného majetku súčet (r. 36 až r. 38)	35		
X.1.	Výnosy z krátkodobého finančného majetku od prepojených účtovných jednotiek (666A)	36		
2.	Výnosy z krátkodobého finančného majetku v podielovej účasti okrem výnosov prepojených účtovných jednotiek (666A)	37		
3.	Ostatné výnosy z krátkodobého finančného majetku (666A)	38		
XI.	Výnosové úroky (r. 40 + r. 41)	39	73	565
XI.1.	Výnosové úroky od prepojených účtovných jednotiek (662A)	40		
2.	Ostatné výnosové úroky (662A)	41	73	565
XII.	Kurzové zisky (663)	42	137 803	324 112
XIII.	Výnosy z precenenia cenných papierov a výnosy z derivátových operácií (664, 667)	43		
XIV.	Ostatné výnosy z finančnej činnosti (668)	44		
**.	Náklady na finančnú činnosť spolu r. 46 + r. 47 + r. 48 + r. 49 + r. 52 + r. 53 + r. 54	45	159 215	267 437
K.	Predané cenné papiere a podiely (561)	46		
L.	Náklady na krátkodobý finančný majetok (566)	47		
M.	Opravné položky k finančnému majetku (+/-) (565)	48		
N.	Nákladové úroky (r. 50 + r. 51)	49	9 179	8 657
N.1.	Nákladové úroky pre prepojené účtovné jednotky (562A)	50		
2.	Ostatné nákladové úroky (562A)	51	9 179	8 657
O.	Kurzové straty (563)	52	127 184	240 393
P.	Náklady na precenenie cenných papierov a náklady na derivátové operácie (564, 567)	53		
Q.	Ostatné náklady na finančnú činnosť (568, 569)	54	22 852	18 387
***	Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti (+/-) (r. 29 - r. 45)	55	-21 339	57 240
****	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením (+/-) (r. 27 + r. 55)	56	591 891	1 284 492
R.	Daň z príjmov (r. 58 + r. 59)	57	160 838	304 884
R.1.	Daň z príjmov splatná (591, 595)	58	145 277	303 255
2.	Daň z príjmov odložená (+/-) (592)	59	15 561	1 629
S.	Prevod podielov na výsledku hospodárenia spoločníkom (+/- 596)	60		
****	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení (+/-) (r. 56 - r. 57 - r. 60)	61	431 053	979 608

PRÍLOHA P II: VÝKAZ ZISKOV A STRÁT PRE ROK 2017

Označenie	Text	Číslo riadku	Skutočnosť (v EUR)	
			Bežné účtovné obdobie	Minulé účtovné obdobie
a	b	c	1	2
*	Čistý obrat (časť účt. tr. 6 podľa zákona)	1	25 990 370	14 053 689
**	Výnosy z hospodárskej činnosti spolu súčet (r. 03 až r. 09)	2	29 898 102	16 599 384
I.	Tržby z predaja tovaru (604, 607)	3		
II.	Tržby z predaja vlastných výrobkov (601)	4		
III.	Tržby z predaja služieb (602, 606)	5	25 680 975	13 962 005
IV.	Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob (+/-) (účtová skupina 61)	6	3 858 293	2 518 425
V.	Aktivácia (účtová skupina 62)	7		
VI.	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku, dlhodobého hmotného majetku a materiálu (641, 642)	8	350 518	112 108
VII.	Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti (644, 645, 646, 648, 655, 657)	9	8 316	6 846
**	Náklady na hospodársku činnosť spolu r. 11 + r. 12 + r. 13 + r.14 + r. 15 + r. 20 + r. 21 + r. 24 + r. 25 + r. 26	10	28 418 987	15 986 154
A.	Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru (504, 507)	11		
B.	Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok (501, 502, 503)	12	12 027 707	6 296 129
C	Opravné položky k zásobám (+/-) (505)	13		
D.	Služby (účtová skupina 51)	14	12 483 827	6 383 836
E.	Osobné náklady (r. 16 až r. 19)	15	3 307 516	2 919 386
E.1.	Mzdové náklady (521, 522)	16	2 361 132	2 135 374
2.	Odmeny členom orgánov spoločnosti a družstva (523)	17		
3.	Náklady na sociálne poistenie (524, 525, 526)	18	887 037	733 359
4.	Sociálne náklady (527, 528)	19	59 347	50 653
F.	Dane a poplatky (účtová skupina 53)	20	14 120	13 403
G.	Odpisy a opravné položky k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku (r. 22 + r. 23)	21	355 538	314 953
G.1.	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku (551)	22	355 538	314 953
2.	Opravné položky k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku (+/-) (553)	23		
H.	Zostatková cena predaného dlhodobého majetku a predaného materiálu (541, 542)	24	20 711	13 886
I.	Opravné položky k pohľadávkam (+/-) (547)	25		
J.	Ostatné náklady na hospodársku činnosť (543, 544, 545, 546, 548, 549, 555, 557)	26	209 568	44 561
***	Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti (+/-) (r. 02 - r. 10)	27	1 479 115	613 230
*	Pridaná hodnota (r. 03 + r. 04 + r. 05 + r. 06 + r. 07) - (r. 11 + r. 12 + r. 13 + r. 14)	28	5 027 734	3 800 465
**	Výnosy z finančnej činnosti spolu r. 30 + r. 31 + r. 35 + r. 39 + r. 42 + r. 43 + r. 44	29	82 515	137 876

Označenie	Text	Číslo riadku	Skutočnosť' (v EUR)	
			Bežné účtovné obdobie	Minulé účtovné obdobie
a	b	c	1	2
VIII.	Tržby z predaja cenných papierov a podielov (661)	30		
IX.	Výnosy z dlhodobého finančného majetku súčet (r. 32 až r. 34)	31		
IX.1.	Výnosy z cenných papierov a podielov od prepojených účtovných jednotiek (665A)	32		
2.	Výnosy z cenných papierov a podielov v podielovej účasti okrem výnosov prepojených účtovných jednotiek (665A)	33		
3.	Ostatné výnosy z cenných papierov a podielov (665A)	34		
X.	Výnosy z krátkodobého finančného majetku súčet (r. 36 až r. 38)	35		
X.1.	Výnosy z krátkodobého finančného majetku od prepojených účtovných jednotiek (666A)	36		
2.	Výnosy z krátkodobého finančného majetku v podielovej účasti okrem výnosov prepojených účtovných jednotiek (666A)	37		
3.	Ostatné výnosy z krátkodobého finančného majetku (666A)	38		
XI.	Výnosové úroky (r. 40 + r. 41)	39	17	73
XI.1.	Výnosové úroky od prepojených účtovných jednotiek (662A)	40		
2.	Ostatné výnosové úroky (662A)	41	17	73
XII.	Kurzové zisky (663)	42	82 498	137 803
XIII.	Výnosy z precenenia cenných papierov a výnosy z derivátových operácií (664, 667)	43		
XIV.	Ostatné výnosy z finančnej činnosti (668)	44		
**.	Náklady na finančnú činnosť spolu r. 46 + r. 47 + r. 48 + r. 49 + r. 52 + r. 53 + r. 54	45	114 640	159 215
K.	Predané cenné papiere a podiely (561)	46		
L.	Náklady na krátkodobý finančný majetok (566)	47		
M.	Opravné položky k finančnému majetku (+/-) (565)	48		
N.	Nákladové úroky (r. 50 + r. 51)	49	10 099	9 179
N.1.	Nákladové úroky pre prepojené účtovné jednotky (562A)	50		
2.	Ostatné nákladové úroky (562A)	51	10 099	9 179
O.	Kurzové straty (563)	52	59 077	127 184
P.	Náklady na precenenie cenných papierov a náklady na derivátové operácie (564, 567)	53		
Q.	Ostatné náklady na finančnú činnosť (568, 569)	54	45 464	22 852
***	Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti (+/-) (r. 29 - r. 45)	55	-32 125	-21 339
****	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením (+/-) (r. 27 + r. 55)	56	1 446 990	591 891
R.	Daň z príjmov (r. 58 + r. 59)	57	328 866	160 838
R.1.	Daň z príjmov splatná (591, 595)	58	352 828	145 277
2.	Daň z príjmov odložená (+/-) (592)	59	-23 962	15 561
S.	Prevod podielov na výsledku hospodárenia spoločníkom (+/- 596)	60		
****	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení (+/-) (r. 56 - r. 57 - r. 60)	61	1 118 124	431 053

PRÍLOHA P III: VÝKAZ ZISKOV A STRÁT PRE ROK 2018

Označenie	Text	Číslo riadku	Skutočnosť (v EUR)	
			Bežné účtovné obdobie	Minulé účtovné obdobie
a	b	c	1	2
*	Čistý obrat (časť účt. tr. 6 podľa zákona)	1	26 949 389	25 990 370
**	Výnosy z hospodárskej činnosti spolu súčet (r. 03 až r. 09)	2	25 900 969	29 898 102
I.	Tržby z predaja tovaru (604, 607)	3		
II.	Tržby z predaja vlastných výrobkov (601)	4		
III.	Tržby z predaja služieb (602, 606)	5	27 458 605	25 680 975
IV.	Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob (+/-) (účtová skupina 61)	6	-2 139 547	3 858 293
V.	Aktivácia (účtová skupina 62)	7		
VI.	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku, dlhodobého hmotného majetku a materiálu (641, 642)	8	542 323	350 518
VII.	Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti (644, 645, 646, 648, 655, 657)	9	39 588	8 316
**	Náklady na hospodársku činnosť spolu r. 11 + r. 12 + r. 13 + r. 14 + r. 15 + r. 20 + r. 21 + r. 24 + r. 25 + r. 26	10	23 982 268	28 418 987
A.	Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru (504, 507)	11		
B.	Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok (501, 502, 503)	12	9 435 634	12 027 707
C	Opravné položky k zásobám (+/-) (505)	13		
D.	Služby (účtová skupina 51)	14	10 364 037	12 483 827
E.	Osobné náklady (r. 16 až r. 19)	15	3 691 160	3 307 516
E.1.	Mzdové náklady (521, 522)	16	2 632 633	2 361 132
2.	Odmeny členom orgánov spoločnosti a družstva (523)	17		
3.	Náklady na sociálne poistenie (524, 525, 526)	18	976 963	887 037
4.	Sociálne náklady (527, 528)	19	81 564	59 347
F.	Dane a poplatky (účtová skupina 53)	20	14 704	14 120
G.	Odpisy a opravné položky k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku (r. 22 + r. 23)	21	357 415	355 538
G.1.	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku (551)	22	357 415	355 538
2.	Opravné položky k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku (+/-) (553)	23		
H.	Zostatková cena predaného dlhodobého majetku a predaného materiálu (541, 542)	24	1 294	20 711
I.	Opravné položky k pohľadávkam (+/-) (547)	25		
J.	Ostatné náklady na hospodársku činnosť (543, 544, 545, 546, 548, 549, 555, 557)	26	118 024	209 568
***	Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti (+/-) (r. 02 - r. 10)	27	1 918 701	1 479 115
*	Pridaná hodnota (r. 03 + r. 04 + r. 05 + r. 06 + r. 07) - (r. 11 + r. 12 + r. 13 + r. 14)	28	5 519 387	5 027 734
**	Výnosy z finančnej činnosti spolu r. 30 + r. 31 + r. 35 + r. 39 + r. 42 + r. 43 + r. 44	29	294 567	82 515

Označenie	Text	Číslo riadku	Skutočnosť (v EUR)	
			Bežné účtovné obdobie	Minulé účtovné obdobie
a	b	c	1	2
VIII.	Tržby z predaja cenných papierov a podielov (661)	30		
IX.	Výnosy z dlhodobého finančného majetku súčet (r. 32 až r. 34)	31		
IX.1.	Výnosy z cenných papierov a podielov od prepojených účtovných jednotiek (665A)	32		
2.	Výnosy z cenných papierov a podielov v podielovej účasti okrem výnosov prepojených účtovných jednotiek (665A)	33		
3.	Ostatné výnosy z cenných papierov a podielov (665A)	34		
X.	Výnosy z krátkodobého finančného majetku súčet (r. 36 až r. 38)	35		
X.1.	Výnosy z krátkodobého finančného majetku od prepojených účtovných jednotiek (666A)	36		
2.	Výnosy z krátkodobého finančného majetku v podielovej účasti okrem výnosov prepojených účtovných jednotiek (666A)	37		
3.	Ostatné výnosy z krátkodobého finančného majetku (666A)	38		
XI.	Výnosové úroky (r. 40 + r. 41)	39		17
XI.1.	Výnosové úroky od prepojených účtovných jednotiek (662A)	40		
2.	Ostatné výnosové úroky (662A)	41		17
XII.	Kurzové zisky (663)	42	294 567	82 498
XIII.	Výnosy z precenenia cenných papierov a výnosy z derivátových operácií (664, 667)	43		
XIV.	Ostatné výnosy z finančnej činnosti (668)	44		
**.	Náklady na finančnú činnosť spolu r. 46 + r. 47 + r. 48 + r. 49 + r. 52 + r. 53 + r. 54	45	322 785	114 640
K.	Predané cenné papiere a podiely (561)	46		
L.	Náklady na krátkodobý finančný majetok (566)	47		
M.	Opravné položky k finančnému majetku (+/-) (565)	48		
N.	Nákladové úroky (r. 50 + r. 51)	49	21 691	10 099
N.1.	Nákladové úroky pre prepojené účtovné jednotky (562A)	50		
2.	Ostatné nákladové úroky (562A)	51	21 691	10 099
O.	Kurzové straty (563)	52	251 171	59 077
P.	Náklady na precenenie cenných papierov a náklady na derivátové operácie (564, 567)	53		
Q.	Ostatné náklady na finančnú činnosť (568, 569)	54	49 923	45 464
***	Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti (+/-) (r. 29 - r. 45)	55	-28 218	-32 125
****	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením (+/-) (r. 27 + r. 55)	56	1 890 483	1 446 990
R.	Daň z príjmov (r. 58 + r. 59)	57	412 609	328 866
R.1.	Daň z príjmov splatná (591, 595)	58	414 155	352 828
2.	Daň z príjmov odložená (+/-) (592)	59	-1 546	-23 962
S.	Prevod podielov na výsledku hospodárenia spoločníkom (+/- 596)	60		
****	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení (+/-) (r. 56 - r. 57 - r. 60)	61	1 477 874	1 118 124

PRÍLOHA P IV: MESAČNÉ HODNOTY NÁKLADOV A TRŽIEB PRE ROKY 2016 – 2018

(v EUR)	Náklady		
	2016	2017	2018
Január	803 281	1 272 141	2 395 905
Február	1 176 330	1 466 009	2 669 642
Marec	658 052	2 190 579	1 721 417
Apríl	644 942	2 352 962	2 254 073
Máj	925 026	2 624 429	2 286 523
Jún	1 327 546	2 858 402	2 121 006
Júl	1 257 023	2 219 454	1 835 925
August	1 385 215	3 355 171	1 716 483
September	1 610 710	2 300 569	1 694 764
Október	1 953 821	2 055 933	1 780 619
November	2 092 291	2 970 556	1 638 542
December	2 471 969	3 196 288	2 602 763
Spolu	16 306 207	28 862 493	24 717 662

(v EUR)	Tržby		
	2016	2017	2018
Január	797 271	22 539	3 050 402
Február	938 212	1 907 481	3 617 467
Marec	595 002	1 552 064	2 361 837
Apríl	858 880	2 325 938	2 661 970
Máj	487 679	2 704 866	2 726 880
Jún	995 508	2 511 492	2 327 149
Júl	1 055 187	2 180 520	1 241 944
August	1 125 247	3 111 192	2 176 341
September	1 425 007	1 958 847	2 068 489
Október	1 727 646	1 224 947	1 962 576
November	1 856 369	2 793 299	1 836 981
December	2 218 953	3 746 624	2 008 479
Spolu	14 080 959	26 039 809	28 040 515